

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 67 · 7. april
Sesjonen 2019–2020

re myndighet til å inngå interkommunalt samarbeid. Det er en samlet komité som mener at det ikke er godt gjort på en god måte hvilke konkrete problemer eller negative konsekvenser man søker å unngå. Komiteen har bemerket at selv om det kan finnes hypotetiske problemstillinger, var prinsippet om at kommunestyret selv skal inngå slikt samarbeid, en del av diskusjonen da vi laget ny kommunelov for et par år siden. Det er et tungtveiende prinsipp, og det, sammen med at vi har en ordning her i landet der vi tar utgangspunkt i generalistkommuneprinsippet, altså at alle kommuner skal ha de samme oppgavene, gjør at komiteen ikke vil støtte regjeringen når det gjelder § 2, men støtter de resterende paragrafene.

Med det vil jeg tilrå innstillingen.

Olemic Thommessen (H) [12:04:48]: Jeg slutter meg til saksordførers fremstilling av denne saken og er glad for at vi har hatt en bred enighet.

Jeg opplevde at regjeringens invitasjon til også å åpne for en videre adgang til delegasjon for interkommunalt samarbeid var en føre-var-tenkning i en situasjon hvor utviklingen går fort, og hvor det kanskje er litt vanskelig å forutse hva som kan komme til å dukke opp. For oss har det ikke vært noen stor sak å slutte seg til det som var de øvrige partienes standpunkt på dette. Det er en avveining, rett og slett, av hvor langt man skal gå i delegasjonsmuligheten. De ordningene vi nå slutter oss til, burde gi et godt utgangspunkt for de behovene vi står overfor.

Jeg takker også for samarbeidet, og jeg mener at det nettopp i en unntakssituasjon, hvor vi gjør raske handlinger, er viktig at vi har et bredt parlamentarisk grunnlag, og at det er bred enighet om det vi gjør. Det understreker den dugnaden vi snakker om nå om dagen, og det gir den nødvendige tilliten til at det å arbeide med unntakslover og unntaksbestemmelser faktisk fungerer, og at det oppleves som tillitvekkende i befolkningen.

Helge André Njåstad (FrP) [12:06:54]: Eg vil òg innleia med å takka komiteen for godt samarbeid i ei krevjande og hektisk tid og takka saksordføraren for å ha losa denne saka godt igjennom.

Når eg først står her, vil eg òg nytta høvet til å takka norske kommunar for den innsatsen dei legg ned om dagen. Me har hatt litt betre tid enn vanleg til å følgja kommunestyre- og formannsskapsmøte på nett, og eg ser at det fungerer veldig godt i mange kommunar å ha møte på Teams og på Skype. Det er hyggjeleg å sjå at lokaldemokratiet er fungerande òg i ei krevjande tid, og eg synest det er lagt ned god innsats av norske ordførarar, rådmenn og kommunestyrerepresentantar i landet vårt.

Saka som me behandlar no, er ein lov som er tidsavgrensa for å gjera det lettare praktisk for kommunar. Det handlar i stor grad om tidsfristar som blir skove på i forhold til rekneskapsavslutning og revisjonsmeldingar, og det gjeld òg for partia sine rekneskapsavslutningar, som blir gjevne tidsfristforlenging. Det ligg inne ei formulering som er veldig bra med omsyn til at mange av dei som no tek ekstraarbeid i helsevesenet, kanskje sit i eit kontrollutval, og etter dagens lov er det då umogleg å sitja i kontrollutval. No blir det gjeve eit unntak – om ein har ein mellombels jobb i ein kommune for å vera med på dugnaden, kan ein framleis sitja i kontrollutvalet i kommunen.

Så er det, som saksordføraren sa, eitt punkt der komiteen ikkje går inn på regjeringa sitt forslag, nemleg å opna for å delegera til eit formannsskap eller fylkesutval å kunna inngå i eit interkommunalt samarbeid. Der er Framstegspartiet, på lik linje med resten av komiteen, ueinig i regjeringa sitt forslag fordi det er eit viktig prinsipp at skal ein delegera kommunestyret si myndigheit vekk frå kommunestyret, er det berre kommunestyret sjølv som skal gjera det. Det blir prinsipielt feil at eit formannskap kan gje frå seg makt på vegner av eit kommunestyre for å inngå i eit interkommunalt samarbeid.

Framstegspartiet er grunnleggjande skeptisk til graden av interkommunale samarbeid. Me synest at det er for mange interkommunale samarbeid i Noreg. Ein burde heller sett på kommunesamanslåing som eit alternativ. I ein krisesituasjon treng det heller ikkje vera sånn at ein skal flytta den myndigheita til formannskapet og lettare kunna opparbeida seg nye interkommunale samarbeid som flyttar makt og myndigheit vekk frå kommunestyret. Viss det skal skje, må det vera kommunestyret sjølv som gjer det. Det er grunnen til at me har eit avvikande syn frå resten av komiteen på det med fjernmøte. Framstegspartiet meiner at kommunestyret skal vera operativt òg i ein krisesituasjon, og at kommunestyret er det viktigaste organet. Difor vil me leggja til rette for at det er meir fleksibelt for kommunestyret å kunna ta fleirtalsavgjerder ved å bruka fjernmøte og elektronisk saksbehandling.

Der opnar regjeringa opp for at to tredjedelar av eit kommunestyre kan seia at det er greitt at ei sak blir behandla elektronisk, men ein tek ikkje den same logikken på avgjerda – då skal det vera samrøystes for at ein skal kunna seia at ei avgjerd er gyldig med elektronisk behandling. Der meiner Framstegspartiet at ein kunna hatt same logikk – at eit mindretal på ein tredjedel kan blokkera ein sånn framgangsmåte, òg på vedtaket, for då kan kommunestyret vera meir operativt. Det gjer det lettare for eit kommunestyre å kunna fungera òg i ei sånn tid, at ein ikkje stiller krav om at det skal vera 100 pst. samrøystes. Det vil altså seia at ved slik behandl-

ing kan éin enkelt kommunestyrerepresentant eller eitt fylkestingsmedlem blokkera eit stort fleirtal i eit fylkesting og kommunestyre sitt ønske, og det synest me blir for strengt. Difor har me eit eige forslag om at det er nok med to tredjedels fleirtal, òg for å kunna ta ei avgjerd med elektronisk behandling.

Så det er forskjellen, men i sum er me i komiteen einige, og me legg til rette for at kommunane skal få gode verkøy i denne krevjande situasjonen som dei står i.

Eg tek til slutt opp Framstegspartiets forslag i saka.

Presidenten: Da har representanten Helge André Njåstad tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Nikolai Astrup [12:11:10]: Utbruddet av koronaviruset har satt oss alle på prøve – som nasjon, som enkeltmennesker, som lokalsamfunn. Heldigvis ser vi at kommuner over hele landet nå gjør en kjempejobb. Kommuneansatte står på for å levere gode tjenester fra hjemmekontor. Lærere har kastet seg rundt for å gi elevene digital undervisning, og mange som jobber i helse- og omsorgstjenesten trosser sin egen frykt for å stå i førstelinjen i kampen mot viruset.

Selv om mange lokalsamfunn nå viser seg fra sin beste side, er det ikke tvil om at det er krevende tider for mange kommuner. Utgiftene øker, inntektene svikter, og det er vanskelig å opprettholde drift og alminnelig saksbehandling.

For regjeringen er det viktig å være helt tydelig. Staten skal stille opp for kommunene. Vi skal stille opp økonomisk, og vi skal stille opp ved å gjøre det vi kan for å lette litt på den situasjonen vi er i. Regjeringen har foreslått å gjøre enkelte unntak fra kommuneloven, lov om interkommunale selskaper og partiloven. Forslagene har støtte fra KS.

- Etter ønske fra kommunesektoren selv foreslår vi en viss økning i adgangen til å delegerer myndighet fra kommunestyret til formannskapet, dersom det er kommunestyrets eget ønske. Jeg registrerer at komiteen har et annet syn på dette spørsmålet, og det lever jeg godt med.
- Vi foreslår videre å utsette enkelte frister i kommuneloven og partiloven. Mange må omprioritere ressursene sine, og det er derfor naturlig at noen prosesser tar lengre tid enn vanlig. Jeg er glad for at komiteen har sluttet seg til forslagene.
- Videre har vi foreslått å gjøre det mulig med fjernmøter i interkommunale selskaper etter IKS-loven. Dette er godt i samsvar med de reglene som nå midlertidig gjelder for folkevalgte organer i kommunene. Dette forslaget har også støtte i komiteen.
- Vi har også foreslått en viss oppmyking i reglene om skriftlig behandling av saker. Hovedregelen må fortsatt være at folkevalgte organer treffer sine vedtak i

møter, men akkurat nå ser vi at det kan være behov for skriftlig saksbehandling og votering i noen saker. Jeg er derfor glad for at komiteen støtter forslaget om at det skal være tilstrekkelig at to tredjedeler er enig i skriftlig saksbehandlingsform for å kunne ta dette i bruk.

La meg så knytte noen kommentarer til forslaget fra Fremskrittspartiet. Jeg er skeptisk til å lempe på enstemmighetskravet knyttet til selve vedtaket ved skriftlig saksbehandling. Der hvor det kan foreligge to eller flere alternative forslag, bør det være adgang til debatt, og da er ikke skriftlig saksbehandling egnet. Jeg mener derfor at en sak som behandles skriftlig, bør vedtas med enstemmighet.

For det andre ser jeg ikke grunn til å lovfeste at saken må behandles i et ordinært møte i form av fjernmøte dersom minst en tredjedel stemmer mot forslaget. Når skriftlig saksbehandling er en alternativ behandlingsmetode og saken haster, ville det normalt ikke være ønskelig å vente til et ordinært møte. Hvis et flertall vil ha saken behandlet i et ordinært møte eller fjernmøte, kan det uansett kreves etter de vanlige reglene. Jeg mener derfor at det må være opp til den enkelte kommune å velge behandlingsform i slike tilfeller.

Til slutt vil jeg takke komiteen og Stortinget for svært rask behandling av proposisjonen. Det vil gjøre det mulig å sette i verk de unntakene som Stortinget vedtar, svært raskt, og lette på den krevende situasjonen mange kommuner opplever, uten at det går på bekostning av viktige lokaldemokratiske hensyn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Eirik Sivertsen (A) [12:14:19]: Statsråden berørte i sitt innlegg nettopp en del av begrunnelsen for at man skal være forsiktig med skriftlig saksbehandling, nemlig møteprinsippet – det som sikrer at norske innbyggere har anledning til også å følge debattene og diskusjonene som går i kommunestyret. I forlengelsen av det hadde det vært greit om statsråden for det første kunne si noe om hvilket regelverk som nå vil gjelde for skriftlig saksbehandling og fjernmøter. Er det et krav at kommunens innbyggere skal kunne følge dem? Det andre er om han har synspunkter på eller råd til kommunene om hvordan de bør organisere dette, sånn at også kommunene, i en vanskelig tid og med tidvis ganske inngripende tiltak overfor sine egne innbyggere, lar innbyggerne følge den debatten som går i kommunestyret?

Statsråd Nikolai Astrup [12:15:13]: Hvis jeg forstår spørsmålet riktig, handler dette om hvordan fjernmøter skal avvikles. Det er i og for seg den enkelte kommune som bestemmer akkurat hvordan fjernmøter skal avvikles, men det vil være de ordinære reglene for av-

vikling av kommunestyremøter som ligger til grunn også ved fjernmøter, bortsett fra at man da møtes digitalt. Det opplever jeg at de kommunene som har tatt dette i bruk, løser på en veldig god måte, og at man får vedtatt de sakene som skal vedtas, og hatt de debattene som man bør ha, i den situasjonen vi står i nå.

Eirik Sivertsen (A) [12:16:02]: Statsråden oppfattet spørsmålet korrekt, men bare for å være helt sikker: Er det da slik at statsråden mener at det ved fjernmøter skal være anledning for kommunens innbyggere til å kunne følge den debatten også digitalt?

Statsråd Nikolai Astrup [12:16:18]: Det kan være teknisk vanskelig å gjøre det tilgjengelig i sanntid, men det er ikke teknisk vanskelig å gjøre debatten tilgjengelig i ettertid, slik at kommunene faktisk kan følge hva som ble sagt på møtet. Men her vil det ofte være noen begrensninger på hva som er mulig å få til, når man f.eks. har et kommunestyremøte som avvikles på Teams eller annen plattform.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.
Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [12:16:57]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.) (Innst. 234 L (2019–2020), jf. Prop. 72 L (2019–2020))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Lise Christoffersen (A) [12:17:46] (ordfører for saken): Komiteen har vedtatt et begrenset debattopplegg, så jeg skal, som saksordfører og talsperson for Arbeiderpartiet, nevne de viktigste hovedpunktene i det samme innlegget.

Stortinget behandler i denne saken forslag til endringer i tre lover: sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven. Proposisjonen ble fremmet i statsråd fredag den 3. april 2020. Som saksordfører vil jeg rette en stor takk til komiteen, til komiteens og Stortingets sekretariat og til politisk ledelse og ansatte i departementet for iherdig innsats for å komme i mål med

saken i tide. Samtidig retter hele komiteen en takk til alle dem som nå står på, både i offentlig og i privat sektor, for å sikre folk ytelser og nødvendige tjenester.

Kort fortalt gjelder forslagene en endring i sosialtjenesteloven § 51 a, som oppfølging av stortingsvedtak av 16. mars i år. Regjeringa sikres her fullmakt til å kunne fastsette midlertidig forskrift om unntak fra aktivitetsplikt for økonomisk stønad og bestemmelsene om kvalifiseringsprogram, herunder forlengelse, som for andre midlertidige ytelser. Det foreslås også en adgang til å kunne utsette refusjon i ytelser fra folketrygden til kommunene.

Det foreslås endringer i folketrygdloven som muliggjør en automatisert og ubyråkratisk saksbehandling i den pressede situasjonen Nav nå står i, som kan sikre folk nødvendig livsopphold så raskt som mulig. Den tredje lovendringen gjelder muligheten for digital saksforberedelse til trygderetten.

En enstemmig komité støtter regjeringas forslag. Vi har noen merknader der vi viser til at behovet for personvern må hensyntas, og til at kommunene må få refundert det de eventuelt forskutterer via sosialhjelpen, så raskt som mulig.

Vedlagt innstillingen ligger et brev fra Arbeiderpartiet til statsråden. Vi mener at det fortsatt er mange grupper som risikerer å falle utenfor de ekstraordinære stønadsordningene. Ett eksempel er personer som har mistet arbeidsavklaringspenger og nå er i karantene, altså AAP-karantene. Vi er bekymret for det statsråden viser til, at det for personer som står helt uten inntekt, vil kunne ta lang tid å få ordinære søknader og klager behandlet.

Statsråden har foreløpig ikke hatt kapasitet til å besvare de spørsmålene vi har stilt. Det har vi stor forståelse for og vil komme tilbake til disse spørsmålene på egnet måte når vi får svar.

Flertallet i komiteen fremmer forslag om å utvide sosialtjenesteloven til å omfatte også de gruppene som fortsatt risikerer å falle utenfor alt. I tillegg fremmer Arbeiderpartiet to mindretallsforslag sammen med SV. Når det gjelder det ene forslaget, er vi litt forundret over at en samlet komité ikke kan være med på å vurdere skjerpede sanksjoner mot dem som utnytter den situasjonen vi alle står i nå, til å berike seg gjennom å jukse med de nye reglene.

Jeg tar herved opp de mindretallsforslagene som Arbeiderpartiet er en del av.

Presidenten: Representanten Lise Christoffersen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

H eidi Nordby Lunde (H) [12:21:11]: Først vil jeg takke saksordføreren, Lise Christoffersen, som – som

vanlig – leverer godt og grundig arbeid også på kort varsel. Jeg vil også bekrefte den takken hun retter til dem utenfor komiteen. Komiteen slutter seg i hovedsak til de forslagene som er fremmet av regjeringen i proposisjonen, inkludert oppfølgingen av vedtak fattet av dette storting.

Det viktigste vi gjør i vårt arbeid, er inntektssikring for dem som trenger det mest. I en tid der så mange opplever usikkerhet knyttet til jobb, permitteringer og familiens ve og vel, må ressursene konsentreres om å sikre disse. Det betyr også dem med en midlertidig inntektssikring knyttet til aktivitetskrav – de vil ikke få det tilbudet om aktivitet de har rett og plikt til å gjennomføre. Derfor har regjeringen sørget for forlengelse av vedtak for stønadsmottaket og unntak fra aktivitetskravene. Vi sier jo at vi skal stille krav, men også stille opp. Nå viser vi at vi selvsagt også stiller opp når kravene til aktivitet ikke kan gjennomføres. Dette skyldes selvsagt at det nå gjøres ekstraordinær innsats i omsorgs- og velferdsetter lokalt og nasjonalt og i helsevesenet i forbindelse med den situasjonen vi er i.

Selv om det er stor enighet i komiteen om nødvendigheten av inntektssikring for dem som trenger det mest, og også prioritering av ressurser, er vi ikke enige om alt. Jeg mener vi ikke skal benytte en ekstraordinær situasjon der vi gjør ekstraordinære tiltak i det som forhåpentligvis blir en begrenset periode, til å forsøke å inkludere alt og alle inn i ordninger som var ment for noen særskilte grupper. Vi vet f.eks. at for mange mottakere av overgangsstønader har ikke inntektssituasjonen eller utsiktene til arbeid eller aktivitet forandret seg av covid-19-pandemien. Da er det ikke selvsagt at vi skal utvide stønadperioden for alle, men kan se på det når vi går framover.

Det samme gjelder Stortingets vedtak om å innføre et unntak for behovsprøving av økonomisk stønad for frilansere og selvstendig næringsdrivende i sosialtjenesteloven fordi mange over natten tilnærmet fikk et yrkesforbud og selvsagt skal kompenseres for dette. De ble gitt et særskilt unntak fra behovsprøvingen i loven for mottak av økonomisk stønad, men det var ikke meningen å fjerne krav om behovsprøving for alle grupper. Vi mener også at tiden ikke er inne for det nå.

Når det gjelder mottakere av sykepenger, anerkjenner vi også det dilemmaet det er at mange ikke får den oppfølgingen som de har krav på. Men det var heller ikke uvanlig at mottakere som ventet på helsehjelp, gikk ut maksimal periode for sykepenger allerede før pandemien. Det vil være vanskelig å differensiere mellom hvilke mottakere som kunne fått helsehjelp og vært tilbake i arbeid grunnet pandemien, og hvilke som ikke ville vært det.

Inkludert i forslaget er det også et forslag om at EØS-borgere som ikke oppholder seg i Norge, burde få søke dagpenger. Arbeiderpartiet og SV foreslår også at flere næringer enn landbruk burde få tilgang til utenlandsk arbeidskraft, noe vi synes er litt underlig når over 400 000 nordmenn har søkt om dagpenger.

Derfor gjentar jeg det jeg sa: Det viktigste vi gjør, er inntektssikring for dem som trenger det mest. I en tid der mange opplever usikkerhet knyttet til jobb, permitteringer og familiens ve og vel, må ressursene konsentreres om disse.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:24:31]: Jeg vil takke saksordfører Lise Christoffersen for en meget solid jobb, nok en gang. Nav – Arbeids- og velferdsetaten – i kommunene er utrolig viktig. Det er utrolig viktig at det fungerer godt, at det er raske utbetalinger, og det er Stortingets ansvar å legge til rette for dette i ei tid hvor de blir utsatt for et utrolig sterkt press. Vi må derfor ha raskere behandling, men det må ikke samtidig føre til at noen taper rettigheter som de ville hatt under en ordinær behandling.

Sosialtjenesteloven § 51 a er foreslått endret, slik at aktivitetskrav tas vekk i forbindelse med sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet, og en forlenger de tidsavgrensede ytelsene, f.eks. når det gjelder arbeidsavklaringspenger, med seks måneder.

Sosialhjelp kan unntaksvis få en forenklet behandling, og det er vesentlig. Vi har fått meldinger om at det bør kunne forenkles i enkelte tilfeller, slik at sosialetaten sikrer folk penger til å kjøpe mat og medisiner som en ekstrem unntaksordning.

Folketrygdløven § 25-16 gis en utvidet forskriftshjemmel til en automatisk saksbehandling, f.eks. i forbindelse med dagpenger, som er enormt krevende i disse tider. Der har Arbeiderpartiet og Senterpartiet kommet med en egen merknad hvor en ber regjeringen snarest foreslå endringer, sånn at taushetsplikten for relevante registerdata både i og mellom etater oppheves, slik at eksempelvis misbruk av permitteringsordningene lettere kan avdekkes.

Jeg vil også understreke at de endringene vi nå gjør, kan føre til at kommunene får større utgifter. De skal refunderes etter de ordinære reglene, sånn at kommunene ikke blir sittende med en regning som følge av de endringene vi nå gjør.

Til slutt om virkelighetsforståelsen: Folkehelseinstituttet har sagt at vi må påregne tiltak i 18 måneder, dvs. langt ut på høsten i 2021. Det vil altså ta lang tid å få samfunnet til å fungere på en god måte videre. Vi må da sikre rettferdighet i våre ytelser, og vi må sikre omstilling, sånn at vi kommer i normalt gjenge igjen. Både arbeidsformidling, skoloring og utdanning på kommunenivå

vil være meget viktig, og jeg vil oppfordre alle ordførere til å sette i gang dette arbeidet umiddelbart.

Helt til slutt: Prinsippet om dagpenger er viktig å beholde. Det vil være feil å rokke ved prinsippet om dagpenger, slik at man altså kan både få dagpenger og ha inntektsbringende arbeid på samme tid. Det er et grunnleggende brudd på dagpengeprinsippet – et prinsipp vi må holde fast ved. Vi må sikre at dette kan kontrolleres, og vi må sikre at det ikke gis unntaksordninger som gjør at alle vil kreve de samme unntakene.

Eirik Faret Sakariassen (SV) [12:27:54]: Vi står i en krevende tid, og jeg vil starte dette innlegget med å si tusen takk til alle de ansatte i Nav, som gjør en helt ekstraordinær innsats i disse dager, og en takk også til de ansatte i Arbeids- og sosialdepartementet, som gjennom helgen brukte tid og krefter på å komme med bertryggende svar på det som komiteen hadde stilt spørsmål om.

Litt senere i dag skal vi bevilge en tiltakspakke på 50 mrd. kr til bedrifter, for å redde arbeidsplasser. Det er viktig og bra, og det vil SV stemme for. Vi må likevel huske på at en må komme med tiltak også for dem som er uten arbeid. Vi må være like innstilt på å gjøre livet lettere for enslige forsørgere og andre som mottar ytelser fra Nav. Det kan ikke være sånn at vi skal være veldig rause med bedrifter, men snu på hver krone når det gjelder enslige forsørgere.

Stortinget gjorde følgende vedtak 16. mars i år:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mottakerne.»

– Det må forstås sånn at det også må gjelde overgangsstønad.

Enslige forsørgere fortjener økonomisk trygghet i det som er en veldig utrygg tid for oss alle. Og vi fra SVs side forventer at regjeringen følger opp Stortingets vedtak når det gjelder dette. Det er flere som ikke får fullført kurs, ikke får fullført de aktivitetene som er en forutsetning for stønaden, og som sånn sett må få forlenget perioden i det vi nå står i.

Det denne saken også sier noe om, er viktigheten av å fatte raske vedtak nettopp for å sørge for inntektssikring for dem som har behov for støtte gjennom Nav, gjennom både forenklet og automatisert behandling av sakene. Det er bra, men i denne sammenheng er det viktig å huske på at en skal ivareta alle som har krav på sosiale ytelser, at de får det, og at en også er nøye med å følge opp hvilke ytelser som egner seg, og hvilke ytelser man er nødt til å foreta en skjønnsmessig vurdering av den enkeltes situasjon. Dette er en viktig sak. Det er vik-

tig å sørge for inntektssikring for dem som ikke har jobb, og det må vi jobbe videre med. Dette er en begynnelse, og Stortinget må følge opp dette videre.

Torill Selsvold Nyborg (KrF) [12:31:00]: Takk til sakordføreren og resten av komiteen for eit grundig og, vil eg seia, hurtig arbeid.

I går fekk vi tala som viser at reproduksjonstalet no er nede på 0,7. Dette er veldig gode nyheiter, og det viser at tiltaka vi har sett i verk, har verka. Sjølv om det på ingen måte betyr at krisa er over, er det den viktigaste gladnyheita vi har fått dei siste vekene. I det høvet er det på sin plass å senda ein stor takk til alle som er flinke og følgjer råda frå styresmaktene og rettar seg etter dei pålegga som kjem. Tiltaka vi har sett i verk, kjem med ein kostnad både økonomisk og i livet til einskildmenneske. Dei er likevel heilt nødvendige i den situasjonen vi er i no. Difor: ein stor takk til alle dei som er med på dugnaden.

Liv og helse er prioritet nummer éin for oss alle. Difor er det viktig å hugsa den ekstraordinære innsatsen tilsette i helsevesenet, i andre omsorgs- og velferdsetatar, lokalt og nasjonalt, i barnehagar og skular, no gjer. Ein stor takk til alle dei både i offentleg og i privat sektor som no gjennom arbeidsinnsatsen sin bidreg til fellesskapet.

Saka vi behandlar, Prop. 72 L for 2019–2020, kjem som eit resultat av pandemien, og som følgje av stor arbeidsbelastning hos Nav. Det er difor behov for automatiske, raske og ubyråkratiske avgjerder når det gjeld unntak frå aktivitetskrav og forlenging av vedtak for stønads-mottakarar etter lov om sosiale tjenester, behovet for å sikra personar som treng inntekt etter folketrygdlova, og dessutan enklare prosedyrar for saksførebuing til Trygderetten. Dette er svært viktig for å sikra at menneske får det dei treng og har krav på i ei tid med stor pågang.

Ved auka bruk av automatiske løysingar er det viktig at personvernomsynet vert teke vare på på ein tilfredsstillande måte, slik at ikkje opplysningar kjem på avveggar. Det gjeld særskilt i den mellombelse tilgangen til vidarebehandling av personopplysningar til analyse og tilgangen til mellombels å kunna lasta ned kopiar av basen med a-ordningsinntekter frå skatteetaten. Vi har i denne samanhengen sterk tru på at regjeringa vil ta vare på personvernomsynet på ein god måte i dette arbeidet, og har fått svar frå statsråd Røe Isaksen om at så skal skje.

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:34:11]: Pandemien rammer det norske samfunnet hardt. Derfor foreslår regjeringen nødvendige grep for inntektssikring for sårbare grupper og for å forenkle saksbehandlingen i arbeids- og velferdsetaten.

Det kan settes vilkår for tildeling av økonomisk støtte etter sosialtjenesteloven. For sosialhjelpsmottakere under 30 år har kommunene en plikt til å stille vilkår om aktivitet med mindre tungtveiende grunner taler imot

det. Endringene som regjeringen foreslår, gjelder imidlertid forskrift om unntak for aktivitetsplikt for økonomisk stønad. For kvalifiseringsprogrammet og stønad foreslås det å kunne gjøre unntak fra bestemmelsene i loven om vilkår om aktivitet, herunder også å forlenge perioden. Det er viktig å sørge for at mottakere av økonomisk stønad og deltakere i kvalifiseringsprogrammet sikres fortsatt inntekt i denne vanskelige tiden.

Regjeringen foreslår en adgang til å kunne gjøre unntak fra sosialtjenesteloven § 26 – dette for å kunne forenkle dagens prosedyrer når kommunen skal få refusjon fra staten der økonomisk stønad er brukt for å forskuttere en framtidig trygdeytelse. Dette kan bli nødvendig hvis det blir et stort antall slike saker. Regjeringen vil i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett komme tilbake til Stortinget med en samlet vurdering av de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren av virusutbruddet.

Arbeids- og velferdsetaten har hatt en enorm økning i saksinngangen. Det betyr at det er et stort press på etatens saksbehandlere og digitale tjenester. Arbeids- og velferdsetaten oppbemannes, men uten andre nødvendige tiltak vil det kunne ta mange måneder å behandle krav om livsoppholdsytelser. Vi ber derfor om en hjemmel for midlertidig rettslig grunnlag til bl.a. automatisk saksbehandling og adgang til bruk av personopplysninger ved utvikling og test av IT-systemer i unntakstilfeller. Tiltakene er nødvendige for å sikre berørte personer ytelser til livsopphold.

All saksbehandling, inkludert automatisert saksbehandling, skal følge gjeldende lovkrav om forsvarlig saksbehandling. Tiltakene skal gjelde en begrenset periode, men er nødvendige for å håndtere den svært krevende situasjonen etaten står i.

Utkast til forskrifter med hjemmel i de foreslåtte lovendringene vil bli sendt på en kort høring før de trer i kraft.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lise Christoffersen (A) [12:37:20]: Mange som nå brått står helt uten inntekt, tar kontakt med oss. Vi har gode svar til noen, men ikke til alle. Noen av henvendelsene gjelder mange hundre musikanter og artister som står helt uten inntekt. Fondet for utøvende kunstnere har 5 mill. kr til utdeling, mens det er søkt om 12,5 mill. kr. Næringsdrivende og frilansere er nå inne i dagpengeordningen med 16 karantenedager. Nav melder om etterskuddsvis betaling, slik at utbetaling for april skjer i mai. De det gjelder, er forespeilet utbetaling i juni.

Stortinget behandler i dag kontantstøtte for bedrifter. Noen har enkeltpersonforetak som kan omfattes av kontantstøtte fra og med mars. Henvendelsene nå gjel-

der først og fremst tidspunkt for utbetaling, siden det er et stort problem for mange å være helt uten inntekt fra mars til mai, eventuelt til juni. Kan statsråden svare på hvordan de som nå er i akutt krise, kan få akutt hjelp, eventuelt forskudd på forventet utbetaling?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:38:20]: Jeg har stor forståelse for at dette er usikre tider for mange, og for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Dette er grupper som ikke ligger inne under de normale dagpengereglene, og som i denne situasjonen har spesielt stor utrygghet.

Regjeringen tar sikte på å etablere en ordning for inntektssikring for selvstendig næringsdrivende og frilansere som skal dekke inntil 80 pst. av inntektstapet, opp til 6G. Dette gjøres for å oppfylle intensjonene bak Stortingets vedtak. Det tas sikte på at ordningen skal være etablert og de første utbetalingene for april måned skal kunne komme i første del av mai. Det er altså ikke noe som nå tilsier at disse skal måtte vente til juni med å få utbetaling.

Regjeringen har hatt god dialog med partene i arbeidslivet og kunstnerorganisasjonen Creo om ordningen og tidslinjen. Regjeringen la fram et forslag til proposisjon om bevilgningsvedtak fredag 3. april, og detaljene i ordningen vil vi komme tilbake til om kort tid.

Lise Christoffersen (A) [12:39:33]: Jeg takker statsråden for svaret. Jeg hadde for sikkerhets skyld sendt inn spørsmålet på forhånd.

Jeg har et spørsmål til, som ikke er sendt inn på forhånd, men jeg venter heller ikke et utfyllende svar her og nå, bare at statsråden på en måte tar det med seg. Det gjelder interkommunale Nav-kontor. Da vi behandlet Nav-meldingen i forrige periode, ønsket flertallet en sammenslåing, til større, mer robuste Nav-kontor. Et av virkemidlene for å få til det var å fjerne den statlige bemanningsgarantien. Noen kommuner har fulgt oppfordringen og lagd interkommunale Nav-kontor, bl.a. i Hallingdal. Men det byr, i disse tider med reiserestriksjoner, på en utfordring når det gjelder tilgjengeligheten til den statlige delen av Nav. Er det en problemstilling regjeringa har vurdert, eller kan statsråden si noe om det er en problemstilling man kan tenke seg å se nærmere på?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:40:32]: Jeg setter veldig stor pris på at jeg ble utfordret på spørsmål på forhånd, slik at jeg fikk tid til å svare på en skikkelig måte – i en situasjon jeg ikke har vært i før.

Det spørsmålet representanten stilte nå, gjelder en sak som jeg ser utfordringene med, ikke minst fordi jeg har hatt erfaring som ordfører. Jeg vil ta dette med tilbake, både til departementet og til ham som er statsråd, og

be dem se på den utfordringen, for den statlige delen blir også viktigere i Nav-kontorenes ytelse til befolkningen.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:41:18]: Jeg vil takke statsråden for den grunnholdningen om rettferdighet som hun legger til grunn – at vi nå er nødt til å ha samfunnets bevågenhet overfor de menneskene som sosialt sett lever ytterst i samfunnet, for å bruke det uttrykket. Personer som trenger ytelser fra Nav, er de mest sårbare for inntektssvikt – som vi nå er oppi – og regjeringa må vise en romslig holdning overfor disse menneskene.

Jeg vil også takke for svaret når det gjelder spørsmålet om at kommunene ikke skal komme dårlig ut av dette, hvis kommunene må forskuttere utgifter som staten ordinært skulle hatt.

Mitt spørsmål går på forholdet mellom dagpenger og inntektsbringende arbeid. I dag har vi en regel som sier at en får enten dagpenger eller inntektsbringende arbeid. Vi kan ikke bryte med det prinsippet. Det er vanskelig å kontrollere hvis noen bryter med det prinsippet, og det er vanskelig å lage særordninger for enkelte næringer. Hva er statsrådets kommentar til det?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:42:26]: Jeg antar at dette er et spørsmål om det som ble gjort på landbrukssiden, spesielt. Det ble åpnet for denne sesongen, 2020, fordi våren har kommet, og fordi næringen trengte arbeidskraft fort. Da valgte departementet å bruke en eksisterende ordning for fosterforeldre. Hvis en skulle bruke nye ordninger, ville det kreve en svært stor arbeidskapasitet i Nav, så vi valgte å bruke den eksisterende ordningen.

Det var også et behov for å sikre arbeidskraft til spesielt landbruket innen kort tid. Det var begrunnelsen for den tjenesten og den endringen som ble gjort i forskrift, i konsultasjon med arbeidstakernes organisasjoner. Det betyr ikke at arbeidstakerorganisasjonene alltid er enige, men de ble konsultert.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:43:25]: Å være fosterforeldre er noe helt annet enn å ta seg lønnet arbeid. Fosterforeldre har en godtgjørelse for sin jobb, og det er en særordning, så det er ikke korrekt – etter min vurdering – å trekke inn det som grunnlag for dette.

Matproduksjon er en samfunnskritisk sektor. Alle må ha nok mat og sunn mat hver dag. Jordbruket er gjennomregulert. Det er regulert sånn at både forbrukernes og gårdbrukernes interesser er ivaretatt i et helhetlig samfunnsperspektiv. I den norske modellen har vi familiejordbruket. Vi har fått stadig flere selskapsjordbrukere med egne ansatte, hvor tariffen er sånn at en kan ansette folk lovlig til 123 kr per time, hvis en er over 18 år, til sesongarbeid. Alle vet at en ikke kan leve av en sånn betaling. De som produserer på den måten, får et

konkurransefortrinn i forhold til familiejordbruket, som lever med det norske kostnadsnivået.

Ser ikke statsråden at det blir et problem hvis en ikke hever lønningene i jordbruket?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:44:31]: Når det gjelder lønningene i jordbruket, synes jeg det er noe annet enn det vi diskuterer akkurat her og nå, men jeg skal svare på spørsmålet. Det som gjelder tariffavtaler, angår partene i arbeidslivet, og jeg trodde at også Lundteigen hadde respekt for det. Det er heller ikke bare familiebedrifter som driver alene, eller store konserner som har sesongarbeidere. Store deler av landbruket har det, men det er nettopp fordi det er sesongarbeidere. De klarer ikke å ha en tjeneste året rundt, og de er avhengige av det i den perioden de skal dyrke: på våren og i forbindelse med innhøstingen.

Vi ser at det også er et behov for sesongarbeidere i slakteribransjen, bl.a. gjelder det kjøttskjærere. Det er de delene av landbruket som spesielt har behov for sesongarbeidere.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:45:30]: Det som er temaet i dag, er ordninger over Nav, hvor dagpenger er en av de viktigste. Dagpenger har blitt en utrolig viktig sikringsordning, og vi har en del bransjer hvor betalingen i Norge er så lav at det er en betydelig del gjestearbeidere. Kjøttskjærere er en del av dem. I Rogaland, det store husdyrfylket, er det ikke blitt utdannet en eneste slakter på mange år. Årsaken er lønns- og arbeidsvilkårene i denne bransjen. Det trengs altså en opprustning av betalingen. Det ligger til partene, men mitt spørsmål gikk på dette:

Er det ikke statsrådets vurdering at samfunnskritisk arbeid i jordbruket må, både tariffmessig og dermed også i familiebrukssammenheng, gis en lønnsomhet, gjennom priser og tiltak, som gjør at en kan produsere samtidig som en lever med det norske kostnadsnivået?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:46:30]: Jeg fastholder at det vi gjorde med dagpengene for å sikre arbeidskraft for sesongen 2020 – våren er kommet – var et viktig grep for å sikre arbeidstakere til norsk landbruk nå. Jeg kan være med på å diskutere norsk landbruk generelt og priser og lønninger i en annen setting, men det vi behandler i dag, er en proposisjon hvor vi for en periode – i en spesiell situasjon – gjør endringer for å sikre både arbeidstakere og situasjonen for dem som trenger det aller mest. Det har vi gjort. Samtidig har vi endret dagpengemulighetene for å sikre arbeidskraft til så viktige næringer som landbruket og skogbruket.

Eirik Faret Sakariassen (SV) [12:47:30]: Denne tiden viser at mange er nødt til å påta seg nye oppgaver,

og det synes jeg statsråd Bollestad – jeg holdt nesten på å si Larkin – gjorde på en forbilledlig måte. Jeg vil også benytte anledningen til å ønske statsråd Røe Isaksen riktig god bedring, og si at vi ser fram til å ha ham tilbake i denne salen.

Jeg vil spørre litt om dette med overgangsstønad, for det er en viktig del av denne saken for SVs del. Det knytter seg til om man skal få forlenget denne perioden eller ikke. Det forstår jeg at regjeringen vil komme tilbake til, men jeg synes det er viktig – på vei inn i påsken – at noen får noen garantier. Da vil jeg rett og slett spørre statsråden: Vil regjeringen, og ikke minst familiepartiet Kristelig Folkeparti, sikre at de som mottar overgangsstønad, får forlenget den ytelsen?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:48:26]: Jeg har stor forståelse for behovet for overgangsstønad. Det er en stønadsordning som sikrer inntekt for aleneforeldre i en periode på inntil tre år. Den skal gjelde for et gitt antall måneder. Det er en ordning som på generelt grunnlag er en viktig ordning, uavhengig av den situasjonen vi er i nå, med koronaviruset. Det er nødvendig for en tidsperiode. Men hvorvidt perioden for å motta overgangsstønad skal endres og utvides, mener jeg må utredes nærmere enn ved at jeg skal stå her i salen og si noe om det på kort varsel. Skal det være nødvendig, må det utredes mer enn dette. Da vil eventuelt regjeringen – hvis vi gjør det – komme tilbake igjen til dette i revidert.

Eirik Faret Sakariassen (SV) [12:49:33]: Nå er det en lang rekke vedtak som blir fattet uten spesielt mye utredning, og man gjør en rekke krisevedtak nettopp fordi tidsaspektet er kort og behovet for avklaring er stort. Det vedtaket som Stortinget fattet 16. mars knyttet til tidsavgrensede ytelser, er SV tydelig på at også må tolkes til å gjelde overgangsstønaden, selv om det er en av ytelsene som ikke er spesifikt omtalt i vedtaket. For SVs del er det et viktig budskap å få formidlet overfor regjeringen i denne salen at vår forståelse er at det ikke avgrenser seg til kun å gjelde arbeidsavklaringspenger, men også denne typen ytelser. Har statsråden forståelse for en sann tolkning av dette vedtaket?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [12:50:29]: Jeg har iallfall forståelse for de ytelsene som er nevnt i vedtaket av 16. mars, for ellers kan man legge ganske mange tolkninger inn i det vedtaket. Men når det gjelder den ordningen som representanten i utgangspunktet spør om, vil jeg tenke at vi trenger en større utredning av om den skal inkluderes eller ei. Det vil jeg ikke svare ja eller nei på nå, og hvis vi eventuelt skal gjøre det, må vi komme tilbake til det i revidert.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [12:51:09]

Innstilling frå næringskomiteen om Midlertidig lov om unntak fra prosessuelle regler i konkurranseloven som følge av utbrudd av covid-19 (Innst. 236 L (2019–2020), jf. Prop. 74 L (2019–2020))

Geir Pollestad (Sp) [12:51:31] (leiar for komiteen og ordførar for saka): La meg starta med å takka komiteen for raskt utført arbeid. Det er viktig å visa at komiteane kan få sakene unna raskt, og at me òg kan få dei unna raskt sjølv om me er inne i ei høgtid.

Innstillinga frå komiteen er samrøystes. Saka gjeld i korte trekk systemet som konkurranselova byggjer opp for Konkurransetilsynet, der det i samband med ulike transaksjonar gjeld fristar som må haldast om Konkurransetilsynet skal gripa inn, f.eks. mot ei samanslåing av to selskap. Lova gjeld òg endring i samansetjinga av konkurranseklagemnda.

Det er viktig, som komiteen òg strekar under i sine merknader, at dette er ei unntakslov. Hovudregelen er at dei gjeldande prosessuelle reglane skal leggjast til grunn så langt som mogleg. Covid-19-pandemien kan gje to utslag. Det eine er i form av sjukefråvær blant dei tilsette i Konkurransetilsynet. Det andre er den økonomiske situasjonen som f.eks. kan gje mange fusjonar, oppkjøp, nedsal osv., som genererer arbeid for tilsynet. Det er viktig at òg slike transaksjonar vert underlagde dei vanlege vurderingane av tilsynet.

I § 3 fjerde ledd står det ei fullmakt til å gje ytterlegare forskrifter for konkurranselova og denne prosessuelle fullmaktslova. Eg vil streka under at det må vera ein svært høg terskel for å ta i bruk den føresegna som ligg der, altså å gje ei forskrift som går utover dei sakshandlingsreglane som ligg i denne lova.

Dette har gått fort, og det er oppdaga ein liten feil i § 3 tredje ledd. Der står det «forskriften» to plassar. Det skal stå «loven». Så eg skal sitera § 3 tredje ledd slik det skal vera:

«Fristforlengelsen gjelder både saker tilsynet har til behandling ved ikrafttredelsen av denne loven og saker som meldes i perioden loven er i kraft.»

Grunnen til at dette kan ha sneke seg inn, er at denne lova starta som ei forskrift etter koronalova, og at departementet seinare ønskte å leggja dette fram som ei eiga lov – ei avgjerd eg meiner er klok. Og eg meiner Stortinget har vist at det er fullt ut mogleg å ha ei rask saksbehandling. Med den korrigeringa i lova er det vonleg òg ei lov som vert slik både departementet og Stortinget ynskjer.

Statsråd Iselin Nybø [12:55:09]: Det er godt at næringskomiteen har en skarpskodd jurist fra Universite-

tet i Bergen som leder og saksordfører i denne saken, og som kunne oppdage den lille feilen som kom fra departementet. Nå er den rettet opp, så når enden er god, er allting godt.

Jeg setter stor pris på at Stortinget behandler forslaget til midlertidig lov om unntak fra prosessuelle regler fra konkurranseloven på bakgrunn av utbruddet av covid-19 så raskt som Stortinget nå gjør.

Utbruddet av covid-19 kan ramme Konkurransetilsynet og konkurranseklagenemndas saksbehandlingskapasitet og på den måten også redusere muligheten de har til å utføre sine viktige samfunnsoppgaver.

Virusutbruddet skaper allerede en utfordrende arbeidssituasjon for Konkurransetilsynet. Lovforslaget skal sørge for at de kan løse sine samfunnsoppgaver på best mulig måte ved høyt sykefravær og økt saksmengde som følge av covid-19-utbruddet.

Konkurransetilsynet har som oppgave å kontrollere at planlagte foretakssammenslutninger ikke vil hindre effektiv konkurranse. Konkurranseloven inneholder derfor meldeplikt for planlagte fusjoner og frister for at Konkurransetilsynet kan forby eller sette vilkår for fusjonene. Hvis fristene ikke overholdes, går muligheten for å gripe inn mot fusjonen tapt.

Covid-19-pandemien påvirker kapasiteten i Konkurransetilsynet på grunn av både sykdomsfravær og omsorgsfravær. Samtidig vil de trolig få flere hastesaker som følge av at foretak kommer i en vanskelig økonomisk stilling. Tilgangen til relevant informasjon fra både partene og andre kan også bli vanskelig. Det er derfor grunn til å tro at Konkurransetilsynet vil kunne trenge lengre saksbehandlingsfrister for vurdering av inngrep mot foretakssammenslutninger i den situasjonen som vi nå står i.

Tilsynet må ha mulighet til å prioritere hastesakene i en slik situasjon, og det kan medføre at de ikke vil kunne overholde saksbehandlingsfristene i alle saker. Det er derfor regjeringen foreslår fristforlengelse på 15 virkedager for behandling av fusjonssaker.

Jeg forutsetter at Konkurransetilsynet i størst mulig grad forsøker å overholde de alminnelige fristene i loven. De må også rådføre seg med og veilede markedsaktørene for å sikre best mulig forutberegnelighet under de rådende forhold.

Konkurranseklagenemnda behandler klager over Konkurransetilsynets vedtak og avgjørelser. Det er sannsynlig at også konkurranseklagenemnda vil oppleve mer sykefravær og økt saksmengde som følge av covid-19-pandemien, og regjeringen foreslår derfor unntak fra reglene om konkurranseklagenemndas sammensetting. Etter konkurranseloven skal nemnda settes med minimum tre medlemmer ved avgjørelsen av den enkelte sak. Regjeringen foreslår at klagesaker kan behandles

av ett enkeltmedlem, hvis det ikke er til hinder for forsvarlig saksbehandling. Saker som krever både juridisk og økonomisk kompetanse, kan ikke delegeres.

Loven er foreslått å ha en begrenset varighet fordi den kun skal brukes til å avhjelpe utfordringer som er knyttet til covid-19-utbruddet. Ingen kan i dag si sikkert hvor lenge behovet for reguleringen vil vare, men regjeringen har foreslått en varighet som antas å være tilstrekkelig for å dekke det behovet, sånn som vi ser det nå.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr.3.

Stortinget tar da en pause i påvente av at innstilling foreligger i sakene nr. 4 og 5.

Stortinget tok pause i forhandlingene kl. 13.

Stortinget gjenopptok forhandlingene kl. 15.

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Presidenten: Stortinget går da til behandling av sakene nr. 4 og 5.

Etter ønske fra finanskomiteen vil disse sakene behandles under ett.

Sak nr. 4 [15:00:21]

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Innst. 233 S (2019–2020), jf. Prop. 73 S (2019–2020) og Prop. 70 LS (2019–2020) S-delen)

Sak nr. 5 [15:00:46]

Innstilling fra finanskomiteen om Lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall, endringer i innskuddspensjonsloven, foretakspensjonsloven, tjenestepensjonsloven og forsikringsavtaleloven (om håndtering av permitterte ansatte i private tjenestepensjonsordninger), skattebetalingsloven (Innst. 232 L (2019–2020), jf. Prop. 70 LS (2019–2020))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver parti-gruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det innenfor den fordelte taletid bli gitt anledning til replikkordskifte etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, har en taletid på inntil 3 minutter.

Mudassar Kapur (H) [15:01:44] (komiteens leder og ordfører for sakene): Jeg skal prøve å holde det kort. Det har etter hvert blitt en tradisjon at vi i finanskomiteen stadig kommer tilbake med lignende innstillinger.

Det som er viktig å trekke fram i dag, er at det viktigste vi gjør i dag, er å stemme for kontantstøtten til bedriftene. Ordningen vil gi hjelp til dem som er økonomisk hardt rammet av virusutbruddet, og bidra til at levedyktige bedrifter kan komme seg gjennom krisen. Dette er viktig for å unngå unødvendige konkurser og å bevare jobber, slik at folk fortsatt har en jobb å gå til når vi en dag skal ta hverdagen tilbake.

Kompensasjonsordningen skal treffe bredt. Samtidig er det enkelte virksomheter som ikke treffes av denne ordningen. Vi har derfor forventning om at foretak som attføringsbedrifter, rehabiliteringssentre osv. også får den hjelpen de trenger etter hvert. Det som har vært viktig for oss i denne saken, har vært å få på plass utbetalingene så raskt som overhodet mulig. Det er tusenvis av bedrifter det er snakk om, titusenvis av ansatte. Mange ser inn i en framtid med usikkerhet og bekymring, og det å sørge for at de nå får en kontantutbetaling som gjør at de kan betale for sine uunngåelige faste utgifter, er helt avgjørende. Det er snakk om ting som avgjør om de overlever til neste måned eller ikke. Det handler om hvorvidt folk har en jobb å gå til tilbake til etter permitteringen eller ikke.

Det handler også om bedrifter som er bygd opp gjennom mange år av en liten familie eller av et lite team, som har stått på og jobbet hardt, og som ser at alt har forsvunnet på veldig kort tid. Det er det denne pakken handler om.

Denne pakken treffer også dem som er på vei til å gå inn i en personlig krise. Den økonomiske krisen, helsekrisen for andre – til sammen blir det en personlig krise for veldig mange av våre medborgere. De skal vite at vi er rede til å ta ansvar og få på plass slike ordninger.

Jeg er også veldig glad for at vi har fått på plass noen gode tiltak for private tjenestepensjonsordninger og kompetanseutvikling, og ikke minst at vi også har sett nærmere på de bedriftene som på grunn av sesongvariasjoner møter helt andre typer utfordringer enn andre bedrifter.

Det er en rekke ting som ligger i vedtakene, og jeg skal ikke gå gjennom alt. Men jeg vil igjen understreke at dette først og fremst er en redningspakke. Den handler

om at bedrifter som har uunngåelige faste kostnader, som har regninger som står og venter, kan gå konkurs. Det handler om at tusenvis av arbeidstakere kanskje ikke har en jobb å gå tilbake til. Det er det dette handler om.

Vi vedtar dette sammen med stor grad av tillit til dem som skal få pengene. De har nå et samfunnsansvar for å forvalte disse midlene med kløkt, med ansvar, slik at når vi kommer ut på den andre siden av denne krisen, skal nettopp disse bedriftene være med på å bygge samfunnet på nytt igjen, gi oss de økonomiske musklene på nytt igjen. Så hvis noen andre enn oss som sitter i salen i dag, må løse en krise, ja da skal vi ha de økonomiske musklene og den riktige verktøykassa til å stå i det også.

Mitt budskap er det samme som jeg har sagt tidligere i dag: Kan du holde hjulene i gang, så hold dem i gang. Kan du holde folk i arbeid, så gjør det. Men hvis det er utfordringer, skal du vite at nasjonalforsamlingen er rede til å samle seg rundt det som kommer fra regjeringen, og levere forslag som både ivaretar det regjeringen har gjort, og at Stortinget lener seg ekstra fram ut fra den situasjonen vi er i.

Terje Aasland (A) [15:06:48]: Takk for at også andre enn finanskomiteens medlemmer får lov til å være med i disse viktige debattene.

Jeg har lyst til å starte med å takke komiteen for en veldig god evne til å prøve å samle seg om viktige temaer i en krevende tid for ikke minst næringslivet. Som saksordføreren sa, er det mange nå som opplever en krisetid, og som opplever at regningene ligger der, men at pengene til å betale dem ikke er der. Det er også mange ansatte med tilknytning til de bedriftene som nå er utrygge med tanke på framtiden. Så vi befinner oss i en krevende tid – for bedriftene, for de ansatte. Det er ingen tvil om at den tilskuddsordningen som vi nå etablerer, haster det med å få satt ut i live.

Fra Arbeiderpartiets side har vi vært veldig tydelige på at noe av det viktigste vi kan gjøre gjennom denne behandlingen, er nettopp å sørge for at vi klarer å understøtte bedriftene i denne krevende tiden, samtidig som vi rammer inn ordningen på en slik måte at det skapes troverdighet rundt den i ettertid, hvis vi blir etterprøvd, noe vi kan regne med at vi blir.

Det er betydelige tilskudd som skal ut til bedriftene. For enkeltbedriftene handler det om store verdier, og for fellesskapet er det titalls milliarder kroner som skal brukes i månedene framover nettopp for å holde hjulene i gang. I den forbindelse har jeg god tro på at store deler av norsk næringsliv, næringslivsledere, bedriftseiere og ansatte forvalter dette bidraget fra fellesskapet for å holde hjulene i gang på en ordentlig, god og tydelig måte. Det er det det handler om. Det handler om å redde

arbeidsplasser, redde bedrifter og sørge for at vi raskt kan komme tilbake til normalen når denne krisen en gang avtar.

Men i det bildet er det viktig for Arbeiderpartiet å understreke at vi også inngår en samfunnskontrakt. Når fellesskapet stiller opp med såpass betydelige midler, er det viktig at vi sørger for at de blir brukt på en god måte, at det ikke blir utnyttet, at en ikke utnytter situasjonen til egen vinning, osv. Det er gjort gode innramminger på det utgangspunktet. Mye er uavklart fordi det er kommet raskt, og jeg stoler på at regjeringen jobber alt de kan med å få rammet inn dette ytterligere, nettopp fordi en ikke ønsker at noen skal misbruke ordningen.

For oss i Arbeiderpartiet har det vært viktig å si fra om at dette er en situasjon hvor alle må bidra. Vi har faktisk forventninger om at bedriftseiere også deltar i denne situasjonen. Hvis det blir overskudd, utbyttediskusjoner osv., så forventer vi at en også har i tankene at en har fått bidrag fra det offentlige, og at en er tilbakeholden med utbytte. Vi kunne sagt at vi primært egentlig ikke ønsker at de bedriftene skal ta utbytte i år, fordi det skal gå til å understøtte og forsterke bedriften, trygge de ansatte og bygge det videre.

Vi ville egentlig gått lenger enn det innstillingen legger opp til, men jeg synes likevel at vi har fått rammet det inn – i et bredt flertall – på en veldig god måte, når det gjelder både forholdet til bonus for ledere og lederlønnsutvikling og utbytte. Jeg synes også at vi – gjennom innstillingen og flertallet – har fått ivaretatt de ansattes perspektiv oppe i det hele, om at en i en situasjon som er ekstraordinær og krevende, og hvor vi i fellesskap stiller opp med midler til bedriftene, skal unngå unødvendige oppsigelser. Det er ganske tydelige beskjeder fra Stortinget, og jeg håper og forventer at regjeringen følger opp de beskjedene i sin kontakt med næringslivet.

I denne sammenhengen er det enkelte bedrifter som har falt litt utenfor, og som vi har prøvd å rette blikket mot i forbindelse med stortingsbehandlingen. Det er ikke minst reiselivsbedriftene som kanskje merket trykket først, i tillegg til dem som ble nedstengt av myndighetene.

Så har vi hatt en situasjon knyttet til pakkereiser og garantier – krevende situasjoner hvor likviditeten ikke er til stede, men hvor erstatningsbeløp skal utbetales. Det har vi tatt tak i i Stortinget, og jeg forventer at det blir fulgt opp på en god måte. Bedrifter som VTA-bedrifter, med varig tilrettelagt arbeid, var falt utenfor. Vi ønsker fra Stortinget å si veldig tydelig at de skal være med. Ideelle/frivillige, som gjør en innsats for velferden vår, ønsker vi også skal være med. Vi ønsker også at media skal gis oppmerksomhet i denne krevende tiden. De har en utrolig viktig samfunnsoppgave med å opplyse oss alle

om situasjonen som er i samfunnet, men inntektene er blitt borte.

Dette er en god sak, men nå er det også viktig at vi får landet de siste tingene og sørger for at dette blir en god samfunnskontrakt, også når vi ser tilbake på dette om et par år.

Presidenten: Vil Aasland ta opp Arbeiderpartiets forslag?

Terje Aasland (A) [15:02:09]: Ja, jeg vil gjerne ta opp de forslagene, og så vil jeg varsle om at vi stemmer for forslagene nr. 4 og 9.

Presidenten: Da har representanten Terje Aasland tatt opp de forslagene han refererte til.

Sylvi Listhaug (FrP) [15:12:24]: Jeg vil starte med å takke for et godt samarbeid i komiteen. Denne gangen fikk vi også til en bred enighet, og det er bra.

Nå er det mange bedrifter der ute som har ventet lenge på denne pakken, og som har regninger som ligger klare til å betales, men som mangler inntekter som har gjort at de har evnet å kunne gjøre det. Noen av dem vil være lettet i dag, andre vil være skuffet.

Det viktigste fra Fremskrittspartiets ståsted var å sikre at denne ordningen nå kommer i gang fra den 17. april. Derfor har vi vært helt tilbakeholdne med å være med på endringer som kan sette det i fare, rett og slett fordi vi vet at det nå står om tid for mange bedrifter, og at pengene må ut. Da er det viktig å understreke at man skal se på justeringer når man ser på hvordan denne ordningen slår ut. Man skal f.eks. se på de sesongbaserte virksomhetene, som vi ser ikke kommer godt nok ut av dette – de som tjener enormt med penger over en kort periode, og som vi er nødt til å se på for å greie å dekke opp bedre enn man gjør med denne ordningen. Det er også andre som ikke kommer godt nok ut av dette, noe regjeringen må jobbe videre med å løse.

De aller fleste bedrifter er seriøse, skikkelige og flinke, med folk som står på dag og natt nå for å redde sitt livsverk. Dem stiller vi opp for med glede, og jeg mener det er viktig at vi samler oss om denne ordningen. Men så vet vi at i kjølvannet av slike rause ordninger fra det offentlige dukker også de useriøse opp – de kriminelle, de som skal prøve å utnytte de ordningene som vi nå stiller til veie. Det er viktig at vi hindrer misbruk, det er viktig at vi avdekker svindel, og derfor har Fremskrittspartiet i dag fremmet et forslag som skal behandles senere i Stortinget, der vi bl.a. ser på det å oppheve taushetsplikten mellom ulike institusjoner, slik at vi kan få tatt noen av dem som nå er i gang med å svindle. Vi hører bl.a. om at permitteringsreglene utnyttes ved at folk er på jobb selv om de er permittert, eller at de blir inn-

kalt til dugnad. Det er viktig for legitimiteten i disse ordningene at sånt slås ned på. Derfor blir innsatsen fra akrimstrentene og fra skatteetaten som skal føre etterkontroll, utrolig viktig.

Så er det viktig med mest mulig åpenhet, og også der er jeg glad for at det er en bred enighet i Stortinget om at det norske folk skal få god tilgang til informasjon om hvem som skal få tildelt disse skattepengene. Det kan også være med på å disiplinere og sørge for at man er tilbakeholden med å prøve å lure til seg penger som man ikke har krav på, og det gir en mulighet også for offentligheten til å kunne ettergå dette.

Det har også vært en veldig viktig sak for Fremskrittspartiet i disse forhandlingene nok en gang å løfte fram oljenæringen, som er den viktigste næringen vi har, og den næringen som faktisk gjør at vi kan sitte i denne salen og nå bruke hundrevis av milliarder kroner uten at vi trenger å ta opp store lån for å dekke inn kostnadene. Vi vet at det er store utfordringer også der nå, vi vet at leverandørindustrien nå er avhengig av at vi raskt kan levere forslag og vedtak som bidrar til at investeringene stimuleres i stedet for at de utsettes, slik vi ser så langt. Verft kan gå over ende, og dette er viktig for f.eks. Kværner Stord, for Kværner Verdal og for tusenvis av arbeidsplasser rundt omkring i det ganske land, som er avhengige av at vi nå jobber raskt. Det er enklere å starte opp igjen en blomsterbutikk enn et verft – blir de stengt ned, er det liten grunn til å tro at de åpner igjen.

I forbindelse med proposisjonen vi behandlet i forrige sak, skulle regjeringen komme tilbake i revidert. Nå må de komme så raskt som mulig og før revidert, og det er rett og slett fordi dette haster.

Jeg er også glad for at vi fikk på plass noe til reiselivsnæringen, for det første at de har fått et pusterom med å tilbakebetale penger, fra to uker til tre måneder. I mellomtiden forventer Stortinget veldig tydelig at vi må få på plass en løsning som kan bidra til å redde også denne bransjen, som nå har tøffe tider.

Så takk – det er et steg på veien, men vi har mye arbeid som gjenstår for å føre Norge gjennom denne krisen.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [15:17:45]: Dette er den femte runden vi har i stortingssalen på ganske kort tid som alle har handlet om det samme: Hvordan sikre folk, hvordan sikre bedrifter, og hvordan sikre landet? Det er det vi har jobbet sammen om. Selvfølgelig er det veldig vanskelig, veldig krevende, men i bunnen kjenner man et så sterkt fellesskap at vi prøver å jobbe oss sammen på tvers av tidligere skillelinjer og finne felles løsninger. Det synes jeg er en styrke for vårt folkestyre at vi klarer nå, i runde etter runde, for å løfte dem vi er satt til å tjene, for å hjelpe folk.

Jeg har lyst til å komme med noen tanker først. Den kompensasjonsordningen vi vedtar i dag, koster ca. 20 mrd. kr i måneden. Og den skal vare i to og en halv måned: 50 mrd. kr. For å ta en direkte sammenligning: Når en ser på inntektsstrømmen til Norge i fjor, var den fra olje- og gassektoren på 20 mrd. kr i måneden. Det vi nå bruker i måneden, er nesten likt det vi hadde fra olje- og gassektoren i fjor. Når det gjelder kontantutbetalinger til en gruppe, tror jeg vi aldri før som parlament, som storting, har vedtatt en så stor økning. Selvfølgelig har vi folketrygden, som er på 440 mrd. kr, men det er rettigheter bygd opp gjennom generasjoner til pensjon, sykepenger og den typen inntektssikring for mange, men for å øke kontantutbetalingen til en gruppe i befolkningen, våre bedrifter, tror jeg Stortinget aldri noensinne har gjort et så omfattende enkeltvedtak som det vi gjør i dag. Det er det fort gjort å glemme når vi er midt i debatten, men jeg tror ikke det finnes noe slikt vedtak – med 50 mrd. kr.

Når jeg først er inne på de store tallene: Hvis man leser Innst. 233 S, vil man se at for det som kalles automatiske stabilisatorer – det er et forferdelig uttrykk, men det handler om økte trygdeutbetalinger, svikende skatteinntekter og alle de andre utslagene vi får på grunn av den krisen vi står oppe i – så er kostnadene høyere enn tilleggsapakken. Ifølge Finansdepartementets beregninger er kostnadene for det 60 mrd. kr. Så det er veldig store tall vi nå snakker om. Men når vi kommer med den tilleggsapakken, mener jeg og Senterpartiet at det som var helt utenkelig for tre uker siden, nå er helt nødvendig for at vi skal redde bedriftene og gjennom det redde flest mulig arbeidsplasser.

Så er jeg glad for, selv om vi er enige om hovedtenkningen og at regjeringen har gjort et veldig godt grunnarbeid og forankret hovedtenkningen godt i Stortinget i forkant, at vi får til en forbedring når det gjelder reiselivsbedrifter – eller ikke bare reiselivsbedrifter, men sesongbedrifter. Jeg mener det er svært viktig at vi får til en forbedring når det gjelder sesongbedrifter. Slik ordningen var, hadde den ikke tatt nok opp i seg de utfordringene sesongbedrifter får. Med den måten vi nå skal gjøre det på, ved at man kan periodisere kostnader i tråd med sammenstillingsprinsippet, vil bedrifter som har kostnader i løpet av hele året, men inntekter en liten del av året, f.eks. mars–april, få lov til å sammenstille en del av kostnadene i de månedene de har høye inntekter. Det er svært, svært viktig for å hjelpe de bedriftene som kanskje har nesten hele inntektsgrunnlaget i januar, februar, mars og april og mister de to viktigste månedene i løpet av året. Derfor er jeg glad for at vi har fått til det på tvers.

Det er også viktig å si at det er uavhengig av selskapsform. Det går igjen i hele innstillingen at vi prøver å gjøre disse kompensasjonsordningene uavhengige av om

det er et AS eller et enkeltpersonforetak. Det skal være et foretak som sådant.

Jeg har lyst til å ta opp to ting mot slutten som jeg synes det er viktig at man ser på. Vi har jo i proposisjonen, og også i innstillingen, åpning for justeringer i ordningen. En av utfordringene med ordningen er at hvis man f.eks. leaser utstyr kontra å avskrive det, har det vært mer lønnsomt med leasing. Det er viktig når man framover ser på om man kan gjøre justeringer i ordningen, om man kan prøve å likestille hvordan man har skaffet seg driftsmidler. Jeg skjønner at det har vært svært vanskelig å få det til, og at det er en utilsiktet hensikt, men hvis det er mulig å gjøre den typen endringer framover at en ikke favoriserer én måte å skaffe seg utstyr på foran en annen, er det den samme tenkningen som vi har når det gjelder at en ikke skal favorisere én selskapsform foran en annen. Det mener jeg det er viktig at man går inn i.

Så er det en forbedring jeg synes det er sørgelig at vi ikke fikk til, og det er at man har en så høy egenandel. For alle de minste bedriftene blir ikke ordningen så relevant. Vi har 100 000 bedrifter i Norge som har mellom én og fire ansatte, og når det er så høy egenandel, vil den typiske lastebileieren, drosjesjåføren, alle småforetakene rundt omkring i Norge, få lite eller ingen nytte av ordningen. Jeg håper at regjeringen kan tenke på om det er mulig å gjøre ordningen bedre for de minste foretakene. Jeg synes det er synd at Stortinget ikke kunne slutte seg til også det.

Jeg vil til slutt fremme forslag nr. 3, fra Senterpartiet og Rødt.

Presidenten: Da har representanten Trygve Slagsvold Vedum fremmet det forslaget han refererte til.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [15:23:12]: Eg begynner med å ta opp forslaga våre, først som sist.

Dette er jo ei enorm ordning, og det er kanskje ei av dei mest omfattande kompensasjonsordningane i heile Europa, både når det gjeld golv og tak på tilskot, og når det gjeld låg eigendel. Samtidig treffer ho ikkje alle, og ho treffer også mange dårleg. Kva effekt dette i sum vil kunne ha på næringsstrukturen i landet når røyken går bort, er noko vi må tenkje nøye gjennom. Det betyr at vi etter kvart må vurdere endringar, etter kvart må gjere tillegg, for viss ikkje tar vi val på systemnivå som kan få store konsekvensar for korleis næringsstrukturen i dette landet ser ut. Difor er dette berre starten på eit reisverk som må byggjast opp undervegs.

For oss i SV har det ikkje vore eit alternativ å ikkje støtte denne kompensasjonsordninga, rett og slett fordi det er fleire tusen arbeidsplassar som står på spel, som no ser stupet framfor seg, som må reddast, og ikkje minst av respekt for alle dei mange hundre tusen arbeidsplassane

som også står på spel. Dette er ei kompensasjonsordning som er heilt på sin plass, og som må utviklast.

Men – og det er eit stort men her: Det er mykje pengar, og det er veldig viktig at dei pengane går til det føremålet som dei er meint å gå til, altså å redde bedrifter og sikre arbeidsplassar. Dei skal ikkje gå til utbyte som er utover ordinær løn, som ikkje går til investeringar, osv. Det har vi føreslått. Det skal ikkje vere ei utgliding av føremålet her. Det skal vere å redde. Dette skal vere ei redningspakke, ei krisepakke – ikkje ei gåvepakke for dei som ikkje står i den situasjonen, som ikkje har ein svak økonomi.

Gjennom denne prosessen har vi kome med fleire forslag – og med det vi står framfor i dag. Vi har eit konkret forslag på bordet som det ikkje står noko teknisk i veggen for å gjennomføre. Det står ikkje noko i veggen når det gjeld statsstøttereglane, å gjennomføre det, og andre land har det. For eksempel har Sverige avgrensingar på utbyte, og vi har gjort det før, i tidlegare kriser. Under finanskrisa stilte ein krav gjennom lån – ikkje direkte støtte eingong, men gjennom lån. Men det er altså ikkje eit fleirtal i landet villig til å gjere: å ha avgrensingar. Dermed står vi i fare for at dette går til utbyte, til bonusar, til leiarlønningar, til bedrifter som ikkje står i denne kritiske situasjonen. Det er for oss heilt uforståeleg at ein ikkje passar betre på fellesskapets midlar enn det.

Det er på same måten når det gjeld oppseiingar. Føremålet med denne lova, når ein i tillegg har gode permitteringsordningar som gjer at vi finansierer meste parten av permitteringskostnadene for dei permitterte, er jo at i staden for at folk skal bli oppsagde, skal dei vere permitterte. For det kan hende at nokre nyttar seg av, misbrukar, koronakrisa til å nedbemanne – i ein situasjon som fører til at dei folka kjem tilbake når ting begynner å roe seg ned igjen – i form av mellombelse tilsetjingar, utleige osv. Dei som i dag ikkje støttar våre forslag, har tatt på seg eit veldig stort ansvar for ein situasjon som kan oppstå, der nokre få tener veldig store pengar til eiga lomme, og som skaper ein heilt ny situasjon i arbeidslivet. Dei har tatt på seg eit stort ansvar i den situasjonen vi står i no.

Så til dei forslaga vi elles støttar: Vi har stor forståing for at dette rammar spesielt dei verksemdene som har mindre omsetning. Vi har sett på fleire eksempel som er kritiske, spesielt for små aktørar, mangesyleri osv., og vi støttar dermed forslag nr. 3, frå Senterpartiet og Raudt. Vi støttar også forslaga nr. 12–16, 20, 21 og 23. Når det gjeld Framstegspartiets ønske om å, omtrent over natta, forandre på oljeskatteregimet, er vi djupt imot det, og vi ønskjer ikkje å rushe den ordninga, slik ein får inntrykk av i innstillinga – at ein skal gjere dette fort. Tiltak retta mot leverandørindustrien er noko som er ekstremt viktig, men det må vi også gjere ordentlege vurderingar

av, før vi berre gjer noko plutseleg frå Stortinget i krisetid.

Presidenten: Da har representanten Torgeir Knag Fylkesnes tatt opp SVs forslag.

Ola Elvestuen (V) [15:28:32]: Jeg vil også denne gangen begynne med å understreke alvorret i den situasjonen vi står i. I går la regjeringen fram tall fra Folkehelseinstituttet som tyder på at de tiltakene staten har innført, foreløpig fungerer etter hensikten, og med det beskyttes liv og helse. Det viser at folk i Norge har tatt ansvar. For at vi ikke skal miste kontrollen framover, er det viktig at vi fortsetter å gjøre det vi kan for å unngå å bli smittet og å smitte andre med koronaviruset. Det betyr at store deler av næringslivet kommer til å oppleve ingen eller langt mindre aktivitet i en god stund framover.

Så er jeg veldig glad for at det er et bredt flertall som slutter seg til regjeringens kompensasjonsordning. Det er viktig at dette er blitt en enkel og effektiv ordning. Jeg tror det er all mulig grunn til å rette oppmerksomheten mot og også takke dem som har bidratt til å få på plass denne ordningen, både LO, NHO, Virke og SMB Norge, og for å få en enighet som har lagt et grunnlag, slik at regjeringen kunne legge fram en sak så raskt.

Det er viktig at dette er blitt en ordning som er basert på tillit. Fra Venstres side vil jeg si at norsk næringsliv fortjener den tilliten. Dette er en bred ordning som skal treffe den store bredden av både små og mellomstore bedrifter. Det er folk som har skapt sin egen arbeidsplass og også ansatt andre, og som følger de lovene og det regelverket vi har. Så må vi selvfølgelig i tillegg ha kontrollmekanismer, en åpenhet omkring systemet, som gjør at vi kan følge med på og unngå at systemet kan utnyttes.

Ordningen er enkel. Den er effektiv, og det er viktig at den nå gjennomføres så raskt som mulig, noe hele komiteen har lagt vekt på. Samtidig er det noen områder som vi har sett spesielt på. Det er nevnt tidligere at vi har hatt spesiell oppmerksomhet på sesongavhengige bedrifter. Her har vi funnet gode løsninger spesielt for bedrifter som har sin høysesong nå, enten det er skisentre eller andre. Vi finner ordninger.

Jeg vil også legge vekt på at denne ordningen varer fram til 1. juni. Vi har også mange bedrifter som er avhengige av sommersesongen, og da må vi se på hvordan vi kan ivareta dem på best mulig måte. Vi må følge med på om ordningen skal videreføres, eller om vi må gjøre andre tiltak.

Jeg er glad for at vi også har et vedtak for reiselivet. Der mener jeg vi har ordninger, men de treffer ikke godt nok. Det er viktig at regjeringen følger opp de vedtakene

for reiselivet og kommer tilbake med forslag, som kan være målrettet.

Selv om de fleste bedriftene som dette treffer, enten er pålagt å stenge ned eller de har store reduksjoner i omsetningen, er det noen bedrifter som fortsatt er i en situasjon der vi ønsker at de skal opprettholde aktiviteten. Da tenker jeg spesielt på mediebedriftene, som har store reduksjoner i annonseinntektene. Vi ønsker jo at journalistene fortsatt skal være journalister og ikke bli permittert. Jeg er glad for at vi nå, også her, har en enighet som støtter opp under at regjeringen skal komme tilbake med en sak som omfatter den situasjonen, og som kan støtte opp under mediebedriftene, slik at journalistene kan gjøre sin jobb.

Så kan jeg ikke unngå å nevne noe som ingen har nevnt, og det er at regjeringen også har sørget for at vi får et grunntilbud for tog med denne saken. Vi hadde flyselkapene oppe i forrige uke. Nå sikrer vi også et grunntilbud for tog.

Det er viktig at vi begynner å se framover. Vi har nå enda en krisepakke for å ta vare på næringslivet i disse nærmeste månedene, og så er det hvordan vi skal komme ut av dette, å bygge opp igjen næringslivet, men også å nå de andre målene for politikken, enten det er å redusere klimagassutslipp eller å gjøre næringslivet mer variert og mindre oljeavhengig.

Tore Storehaug (KrF) [15:33:52]: La meg begynne med å takke komiteen for veldig godt samarbeid og takke leiaren for komiteen og saksordføraren for eit godt arbeid med å dra dette i gang. Eg opplever at det her har vore veldig konstruktive rundar i ei tid der vi treng det meir enn nokon gong.

Då komiteen begynte sitt arbeid med denne proposisjonen, viste tala for arbeidsløyse at 12 pst. av arbeidstakarane i Noreg ikkje hadde ein jobb å gå til om morgonen. Når vi behandlar denne saka i stortingssalen no, er det talet blitt 15 pst. Det hastar med tiltak i den økonomiske situasjonen Noreg står i no. Aldri har det blitt sagt så mange gonger at det blir jobba på spreng i norsk politikk. Det trur eg er fordi det faktisk blir gjort eit arbeid som går i ei fart vi ikkje har sett før, og det er viktig at vi stiller opp med pengane, for alternativet er mykje dyrare på sikt. Det er bra, og det er bra at ein i så stor grad klarer å stå i lag om ei så viktig innstilling som det ein gjer i denne debatten. Folk skal ha ein jobb å stå opp til om morgonen, og då treng vi i denne fasen vi er i no, å hjelpe dei bedriftene som er levedyktige, til å kome seg gjennom denne fasen.

Vi har lagt fram ei ordning der det er eit overordna mål at ho skal vere lett å bruke og vanskeleg å misbruke. Komiteen har vore einig om at det viktigaste her er at ein sørger for at utbetalingane kan kome så raskt som råd,

17. april er målet, slik at ein får pengar til dei bedriftene som treng å få betalt rekningane sine.

I løpet av behandlinga har det vore mange ting som har blitt adressert, f.eks. korleis ein kan sørge for ei meir rettferdig ordning for bedrifter som har større utgifter i nokre delar av sesongen, mens inntektene kjem veldig sesongvis, korleis mediebedriftene ikkje blir fanga opp i tilstrekkeleg grad, og at ein treng ei spesiell ordning der.

I tillegg til det har ein peika på ein del bedrifter som har eit ideelt formål, eller som er organiserte på ein måte som gjer at dei fell utanfor denne ordninga, men som openbert har ei stor omsetjing og folk som i dag blir permitterte, frå rehabiliteringssenter eller andre plassar. Ein er nøydd til å kome tilbake til desse, og det ligg no ei tydeleg bestilling i dei oppmodningsvedtaka som Stortinget har fatta. Det er eg glad for, og eg er veldig stolt av at vi har jobba godt og har klart å jobbe på tvers med dei forslaga som no ligg her.

Mot slutten skal eg ta ei korrigerings av eit forslag. Det er ein ting som glapp litt, og som vi må få korrigert i den innstillinga som ligg føre. I Innst. 233 S for 2019 – 2020 står det i dag under II:

«ikke-statlige lufthavner som er pålagt å holde åpent».

Det dekkjer ikkje det komiteen i realiteten diskuterer; det gjeld òg dei ikkje-statlege lufthamnene som ikkje fell inn under kravet om å halde opent. Difor skal forslaget lyde:

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig, og senest innen utgangen av april, komme tilbake med et forslag til hvordan ikke-statlige lufthavner kan sikres videre drift.»

Une Bastholm (MDG) [15:37:23]: Alle i denne salen kjemper nå for å hjelpe kriserammede mennesker og bedrifter, og vi står derfor samlet om veldig mye her i dag. At bedrifter som nå sliter, får hjelp til å betale de faste kostnadene sine, er helt avgjørende for å redde familieøkonomien til mange bedriftseiere og arbeidstakere. I kompensasjonsordningen legges det opp til en enkel søknadsprosess som i stor grad er basert på selvrapportering. Det er helt tvingende nødvendig, mener også vi, for å få utbetalt pengene raskt nok, men det åpner også for misbruk.

For oss i Miljøpartiet De Grønne er det vanskelig å forstå hvorfor stortingsflertallet ikke støtter vårt krav om full åpenhet om hvem som mottar kompensasjon. Jeg ser at flertallet anerkjenner behovet for åpenhet og har latt seg inspirere av våre innspill. Åpenhet er lett å like, men det kan være upraktisk, og det er derfor også lett å nedprioritere.

Det springende punktet er om informasjonen offentliggjøres løpende i en søkbar database, eller om den

blir liggende i et vanskelig tilgjengelig Excel-skjema hos skatteetaten, som en journalist aller nådigst kan be om lenge etter tildelingen. Det hadde vært fullt mulig for Stortinget å kreve – som vi foreslår – en søkbar database med informasjon om reelle eiere, som selskapene allerede er pålagt å rapportere etter hvitvaskingsloven, sammen med skattetall og nivå på kompensasjonen som bedriften er tildelt. Vi foreslår også å be regjeringen sikre at multinasjonale foretak som mottar støtte, offentliggjør rapporter som viser hele foretaksstrukturen. Det burde være en selvfølge i vår tid. La det være klart: Ingenting av dette krasjer med personvernet, det krasjer med den politiske viljen.

For en uke siden kjempet De Grønne for at studentene som mistet jobben, skulle tilbys mer enn økt studielån. Det endte med at studentene som har mottatt studiestøtte dette semesteret, får tilbud om et ekstralån på 26 000 kr, hvorav en tredel kan gjøres om til stipend. Problemet er at titusenvise av studenter ikke har rett på støtte lenger og derfor faller helt utenfor ordningen. Mange er voksne og har familie og barn. Disse står i dag fullstendig uten studiestøtte, dagpenger eller sosialstøtte hvis de blir permittert. Vi ber derfor regjeringen innstendig om å finne en løsning for denne gruppen.

Krisen – og egentlig alle kriser – rammer dem som er aller mest sårbare, aller hardest. Blant dem finner vi nå barn med særskilte omsorgsbehov, som av forskjellige grunner trenger å være i barnehage eller SFO. For eksempel har Bufdir advart om at familier som allerede har det vanskelig, kan oppleve smitteverntiltakene som ekstra belastende, og at risikoen for familievold øker. Sykehusene får nå inn uvanlig få barn med uforklarlige blåmerker. Statens barnehus er redd for underrapportering. Når lærere, medelever, kamerater eller barnehageansatte ikke ser de utsatte barna lenger, er det færre som melder fra. Det er også mange barn som ikke utsettes for vold, men som trenger en pedagogisk tilrettelegging og et tilbud som de ikke kan få hjemme.

Personer med lav inntekt og lav utdanning er overrepresentert blant de nye arbeidsledige i forbindelse med krisen. For disse kan det å nå måtte betale foreldrepenger for SFO og barnehage bli en belastning som gjør at ungene holdes hjemme. Derfor advarer vi mot å kreve foreldrebetaling fra 14. april for barn med særskilte omsorgsbehov, og vi foreslår å be regjeringen omgjøre beslutningen. Det får vi ikke flertall for, men vi er glade for at stortingsflertallet har lyttet til oss og i alle fall nå ber om flere tiltak for de sårbare barna. I all ydmykhet tror jeg dette hadde gått finanskomiteen hus forbi hvis vi ikke hadde tatt det opp. Og det viser hvorfor det er så viktig ikke bare å bry seg om hva som gir flertall i Stortinget, men å lytte til alle parter, alle partier, i behandlingen

av krisepakken. Partiene fokuserer nemlig ulikt i hektiske krisepakkeforhandlinger.

Til slutt: Vi fremmer i dag også et løst forslag der vi ber regjeringen sikre at kommuner som vil, kan holde åpent på søndager og helligdager denne påsken. Slik situasjonen er nå, bør butikkene ha mulighet til å holde åpent i påsken for å unngå trengsel og smittespredning. Det gjelder ikke minst i byene, der det kommer til å være uvanlig mange folk denne påsken. Jeg håper på støtte for det forslaget.

Så vil jeg til slutt si takk for innsatsen, både til kollegaer i Stortinget og til regjeringsmedlemmene, og håper at alle sammen kan få en dag eller to fri i påsken, selv om den blir kort. Med det tar jeg opp forslagene jeg refererte til.

Presidenten: Representanten Une Bastholm har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Bjørnar Moxnes (R) [15:42:49]: Det er viktig at seriøse bedrifter som nå er i krise, får nødvendig støtte raskt. Rødt er for å dekke tap for frisører, tatovører, seriøse utelivsaktører og andre som har blitt tvunget til å stenge ned. Vi må unngå et ras av konkurser, men det er arbeidsplassene som trenger krisepakker – ikke eierne. Derfor kan vi ikke gi vekk 50 mrd. kr av fellesskapets midler til bedriftseiere uten samtidig å stille krav.

Da regjeringen la fram ordningen sist torsdag, sa LO-leder Gabrielsen:

Vi må huske at etterkontroll gjøres på bakgrunn av de betingelser vi setter. Derfor er det viktig at vi er så tydelige og klare som mulig i nettopp betingelsene som etterkontrollen skal utøves på.

I dag kunne Stortinget ha vedtatt vilkår for de 50 mrd. kr til bedriftene – vilkår som ville hindret privat berikelse, som ville hindret at det blir en gavepakke til eiendomsbaroner, og som ville hindret at honningkrukken åpnes for organiserte kriminelle i arbeidslivet vårt. Dessverre vil et bredt stortingsflertall nå ha kun uforpliktende forventninger framfor klare krav. Derfor går Rødt mot regjeringens forslag på viktige punkter og fremmer egne, alternative forslag.

For det første: Vi foreslår krav om at bedriftene ikke kan bruke statlige tilskudd til å betale utbytte til eierne. Tar man utbytte nå, trenger man åpenbart ikke krisehjelp fra staten.

For det andre foreslår Rødt at krisetilskudd skal komme det enkelte hotell, eller den enkelte frisørsalong, som sliter, til gode – ikke ende opp hos eierne lenger opp i konsernet og bli til profitt for dem.

For det tredje krever vi at bedrifter som får støtte, må kunne dokumentere at de følger norske og bransjevisse lønns- og arbeidsvilkår. Vi må slutte å være så naive. Lenge før denne koronakrisen var situasjonen den at de organiserte kriminelle har vokst seg store innen bran-

sjer som bygg og anlegg, transport, bilpleie, uteliv og eiendom. Disse kriminelle aktørene tar allerede milliarder av kroner ut av Norge, og nå åpnes altså honningkrukken for dem. Et minstemål burde være at Stortinget støtter kravet vårt om norske lønns- og arbeidsvilkår og kravet om at vi nekter automatisk utbetaling av penger til bedrifter som har et høyt antall betalingsanmerkninger, og som har skattegjeld, lønns gjeld til ansatte, utlegg til kemneren eller vedtak om tvangsinn drivelse.

For det fjerde mener vi at gårdeierne må kutte i husleien for å motta betaling fra bedrifter som nå får statsstøtte. Regjeringen tror nå at når staten dekker opp mot 90 pst. av bedriftenes faste utgifter, vil det hindre at utleierne krever full husleie – men det er jo motsatt. Forrige uke ble det avslørt at Christian Ringnes trekker tilbake rabatter på husleien til bedriftene, for, som han sier, nå skal jo bedriftene få dekket husleien av staten – opp mot 80–90 pst. – så da tar de resten selv.

Vi vet også at mye næringseiendom i Norge er eid av internasjonale oppkjøpsfond. De bryr seg nok fint lite om oppfordringer fra Stortinget. De må få tilsendt faktura. Derfor må Stortinget kreve kutt i husleien.

De siste ukene har Stortinget vedtatt mange store og viktige krisepakker. Ved hver korsvei har forsøket på å stille krav blitt stemt ned. Det gjelder krav til velstående aksjonærer om ikke å ta utbytte, krav til bankene om raskt å sette ned rentene og krav til utleiere om å sette ned husleien. Samtidig ser vi at de massive permitteringsene rammer lavtlønte hardest: butikkmedarbeidere, renholdere, selgere, servitører. Vi risikerer å gå ut av denne økonomiske krisen med at eliten får gevinsten, mens fellesskapet nok en gang har tatt tapene. Det ønsker ikke Rødt. Vi går inn for krisepakker som sikrer arbeidsplasser – ikke privat berikelse på fellesskapets midler

Og ja, åpenhet og kontroll er viktig, men hjelper lite når det ikke settes klare krav for å få pengene – krav som kan kontrolleres og sanksjoneres. Stortinget må stille krav når vi nå skal dele ut 50 mrd. kr av fellesskapets midler. Derfor tar jeg opp Rødts forslag.

Presidenten: Representanten Bjørnar Moxnes har tatt opp de forslagene han refererte til.

Statsråd Jan Tore Sanner [15:48:00]: Korona-krisen påvirker oss alle. I løpet av én måned har Norge blitt snudd på hodet. Akkurat nå skulle påskefjellet vært fullt av glade nordmenn på ski, ordrebøkene skulle vært fulle og Nav-kontorene stille. I stedet kjemper mange nå sin tøffeste kamp noensinne for å redde livsverket sitt, for å redde arbeidsplassen sin og for å redde økonomien.

Jeg vil takke Stortinget og finanskomiteen for en rask og god behandling av kompensasjonsordningen. Dette er en ordning som skal hjelpe bedrifter som normalt er

sunne og levedyktige, men som nå er hardt rammet av virusutbruddet og sliter med å få endene til å møtes. Mange av disse bedriftene har permittert ansatte og gått fra full drift til null drift nærmest over natten, men de har likevel noen utgifter som ikke forsvinner. Husleie, forsikring, strøm og regnskapsføring er eksempler på slike utgifter. Ved å kompensere for en del av inntektsbortfallet øker vi muligheten for at disse bedriftene klarer å betale regningene de ikke kan unngå. Da unngår vi unødvendige konkurser, og vi motvirker oppsigelser. Vi trygger arbeidsplasser. Det vil være enormt viktig den dagen samfunnet skal vende tilbake til en normal hverdag.

I arbeidet med denne ordningen har vi prioritert to ting. For det første har vi prioritert å få pengene ut raskt fremfor millimeterrettferdighet. Det haster for bedrifter å få hjelp. Ordningen er utformet i ekspressfart. Det er ikke sikkert vi treffer alle bedrifter og bransjer optimalt på første forsøk. Blant annet har finanskomiteen nå tatt opp en problemstilling knyttet til sesongbedrifter. Der har finanskomiteen gjort et godt arbeid, og vi skal få til gode ordninger der.

Vi har også varslet at vi setter en fot i bakken etter første utbetaling i april for å se om det er behov for å justere noe på noen grenser for å sikre ytterligere behov for kontroll. Gjennom et godt samarbeid med NHO, Virke, LO, Finans Norge og SMB Norge er vi likevel trygge på at med den innretningen vi nå har foreslått, vil ordningen være til stor hjelp for størsteparten av dem som trenger den.

For det andre skal ordningen være enkel å bruke og vanskelig å misbruke. For de bedriftene som trenger hjelp, skal hjelpen komme fort. Men de bedriftene som prøver på juks eller svindel, skal vite at de vil bli sjekket. Skatteetaten vil sjekke opplysningene mot eksisterende data. Søkeren vil måtte dokumentere tallene i ettertid. Opplysningene vil bli kontrollert, og juks eller svindel vil bli straffet. Og ja, vi vil legge til rette for åpenhet.

Stortinget skal også behandle andre viktige tiltak i dag – tiltak som bidrar til å tette hullene for enkeltmenn, bedrifter og bransjer som av ulike årsaker har falt mellom de andre tiltakene vi har iverksatt – for at permitterte i privat sektor skal kunne fortsette som medlemmer i pensjonsordningen, for at kommunene skal kunne opprettholde gode tjenester til innbyggerne gjennom krisen, og for at bl.a. industribedrifter og hestesportnæringen skal få bedre likviditet gjennom krisen.

Tiltakene Stortinget behandler i dag, er livsviktig hjelp til bedrifter i dag. Derfor må pengene komme raskt. Å unngå unødvendige konkurser og oppsigelser nå handler om hva slags samfunn vi skal ha når vi tar hverdagen tilbake – at vi har en jobb å gå til, et mangfoldig og bærekraftig næringsliv, og at Norge er rustet til å møte fremtiden bedre, sterkere og mer omstillingsdyktig enn noen gang.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [15:52:52]: Jeg er enig i mye av det statsråden sa – det haster å komme med gode tiltak for næringslivet nå, for det er en krevende tid der ute. Vi er enige om egentlig hele ordningen rundt kompensasjon, men det er ett tema som har vært ganske sentralt, og det er utbytte. Vi har jobbet med det kontinuerlig gjennom helgen, og ikke minst har Finansdepartementet og andre bidratt for å prøve å finne løsninger. En av tingene en har diskutert, er muligheten for å gjøre det sånn at det man får av offentlig tilskudd gjennom denne ordningen, kan komme til fradrag for det endelige utbyttegrunnlaget bedriften har. Vi har fått sjekket ut at det er fullt ut teknisk mulig; det vil ikke forstyrre prosessen for utbetaling.

Mitt spørsmål til statsråden er da: Støtter statsråden prinsippet om at det ville vært klokt å ha en slik ordning på plass?

Statsråd Jan Tore Sanner [15:53:53]: For det første vil jeg si at jeg er glad for det samarbeidet som har vært både mellom regjering og storting og mellom partiene i Stortinget. Jeg er glad for at alle partiene gir klart uttrykk for at når staten går inn med slik støtte, skal det vises moderasjon i både lederlønninger, bonuser og utbytte. Men når det er sagt, må vi også huske på at dette er bedrifter som kanskje har mistet hele sin omsetning i løpet av natten. Da handler det ikke om utbyttefest, da handler det om å overleve. Det er grunnlaget. Så er min bekymring med det forslaget som Arbeiderpartiet går inn på, at spillereglene ikke er klare før man søker, og det mener jeg er viktig i denne ordningen. Med forslaget fra Arbeiderpartiet ville man ikke hatt det klart. Jeg mener at det må være klart. Dernest er det også vanskelig å ettergå hva et eventuelt utbytte blir brukt til. Jeg ser at det også har vært en premiss som flere partier har gått inn på.

Terje Aasland (A) [15:55:01]: Jeg tror heller ikke på noen utbyttefest her for de bedriftene som mottar støtte. Men det er greit å være føre var og være tydelig på at en, der hvor en mottar kompensasjon eller tilskudd, i utgangspunktet bruker de pengene til å styrke bedriften – la pengene være i bedriften, yngle i bedriften, gjøre bedriften kraftig nok til å foreta omstillinger i tiden som kommer, og eventuelt møte konjunkturer som igjen måtte inntreffe. I forslaget vårt har vi egentlig vært veldig forsiktige, for vi sier:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en vurdering av hvorvidt utbytte i virksomheter som mottar støtte til faste kostnader kan begrenses, gjennom en midlertidig endring i aksjeloven og allmennaksjeloven, hvor støttebeløpet kommer til fradrag før

man kommer frem til det endelige utbyttegrunnlaget, f.eks. ved å ta inn «mottatt kompensasjon» i annet ledd, og komme tilbake med dette i rimelig tid før andre utbetaling av støtten.»

Vil statsråden ta et initiativ for å få vurdert et slikt forslag politisk, fordi det er en interesse i å få vite om det faktisk er et godt grunnlag for å trekke inn eventuelt noe av et tilskudd, f.eks. for senere anledninger?

Statsråd Jan Tore Sanner [15:56:01]: Jeg har gitt uttrykk for at jeg ikke anbefaler en slik løsning, for det første fordi jeg mener at spillereglene må være klare før bedrifter søker. Dette er bedrifter som sammen med sine ansatte nå kjemper sitt livs kamp for at arbeidsplassen skal overleve. Hvis man skulle gå inn på dette, måtte det inkorporeres i selskapslovgivningen, og det ville ikke kunne være en premiss for søknaden. Det vil jo også kunne være situasjoner – og de har vi mange av – hvor utbyttet er lønnen til eieren, som også er daglig leder. Jeg mener jo også at en som driver bedriften og eier bedriften – det kan være en liten håndverksbedrift – må kunne ta ut et utbytte som gjør at man har en lønn og også mulighet til å betale skatt.

Men når det er sagt: Alle partiene er enige om at vi skal bekjempe svindel og juks, og det er heller ikke tiden til verken store utbytter, bonuser eller økte lederlønninger. Nå er tiden inne for dugnad, og at man står sammen for å komme gjennom denne krisen.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [15:57:28]: Vi i Senterpartiet tror det hadde vært klokt om regjeringen hadde vært villig til å foreta en slik vurdering som store deler av opposisjonen har stilt seg bak, når det gjelder akkurat det med utbytte. Men generelt sett når det gjelder denne kompensasjonsordningen, opplever jeg at vi har en bred enighet og har hatt en god dialog med regjeringen om helt nødvendige og omfattende tiltak, som det også har vært viktig å få raskt på plass. Jeg er også glad for de forbedringene som vi i fellesskap bidrar til, bl.a. når det gjelder sesongbedrifter.

Komiteen har vektlagt, og regjeringen har også vært opptatt av det, at de i utgangspunktet mener det bør gis lik støtte uavhengig av hvordan et selskap har valgt å organisere seg. Det er jo krevende knyttet til en slik stønadsordning, eksempelvis om en har valgt å organisere med ulike selskapsformer – om en eier, leier eller leaser. Hvordan tenker statsråden at en kan jobbe videre med den problemstillingen?

Statsråd Jan Tore Sanner [15:58:32]: La meg først gjenta at det samarbeidet som har vært på tvers av partiene, har vært veldig viktig. Jeg har også merket meg at Senterpartiet – i likhet med flere andre partier – har vært svært løsningsorientert. Flere av de spørsmålene

som nå er løftet inn i innstillingen, er kommet fra opposisjonen, og det viser at dette samarbeidet er verdifullt. Er det én ting som er helt sikkert, er det at når man skal lage en så stor ordning i løpet av så kort tid, vil det dukke opp nye problemstillinger. Leasing har vært trukket inn som en problemstilling, det er kommet spørsmål om bedrifter som har store sesongvariasjoner, som alpinanlegg, og det vil garantert komme flere. Det er også bakgrunnen for at vi har sagt at det er noen spørsmål vi må jobbe videre med, og vi har også åpnet for nettopp å kunne justere hvis vi finner løsninger.

Så her må vi fortsette det gode samarbeidet, og jeg vil bare gjenta at jeg mener at spillereglene må være klare før man starter, også for dem som går inn og søker.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [15:59:38]: Jeg takker for svaret og for at en vil se nærmere på de problemstillingene som er knyttet til det med å eie kontra leie og leasing. Det er ulike måter å organisere driften på. Noen har f.eks. maskinparken sin i et eiendomsselskap og leier ut til et driftsselskap, mens andre har plassert den i et felles selskap, og de kommer veldig ulikt ut. Så jeg er veldig glad for at statsråden sier at det er problemstillinger som en vil se videre på. Men nå er det klart at det er viktig å jobbe fram mot 17. april, sånn at en får utbetalingene i første runde på plass.

Det er en annen problemstilling som vi også har vært opptatt av, og det er hvordan dette slår ut for små virksomheter. Når det gjelder den egenandelen som er lagt inn, på 10 000 kr, vil den for en bedrift som har titalls millioner i faste kostnader, ikke ha noe å si. Men for små virksomheter, som vi har mange av rundt omkring i hele Norge, er det klart at det vil merkes godt. Er det noe som en også vil vurdere å se på i den videre prosessen?

Statsråd Jan Tore Sanner [16:00:41]: La meg bare først si at vi nå også i løpet av rekordtid skal få på plass en teknisk løsning – jeg tror aldri det har vært laget en teknisk løsning av et sånt format i løpet av så kort tid, og det er en risiko. Vi jobber under et enormt tidspress. Vi gjør det fordi det handler om arbeidsplasser, og vi ser hvilken smerte det er ute i bedriftene, både hos ledere, eiere og ansatte. Det at det er en teknisk løsning, gjør at de kriteriene som må legges inn, må være objektive. De må også være etterprøvbare, og det må ikke være for komplisert.

Så til spørsmålet om denne egenandelen: Vel, nå er det slik at vi mener at det skal være en forskjell på dem som er stengt ned av staten, og de andre. De som er stengt ned av staten, har ikke noen egenandel, og de får dekket opptil 90 pst. De andre får 10 000 kr og får 80 pst. av de uunngåelige faste utgiftene. Det er en ordning som er bedre enn den danske, og den er fremforhandlet også

med små og mellomstore bedrifter og Virke. Vi er blitt enige om den summen, og jeg mener at den er fair.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [16:02:02]: Vi får begynne med litt sprit!

Det har vore eit godt samarbeid om dei første pakke- ne. Det er framleis brei einigheit om hovudgrepa, men spesielt den sosiale dimensjonen ved denne pakka har det vore stor diskusjon rundt, der eg meiner det ville ha vore klokt for regjeringspartia å strekkje seg endå lenger for å sikre legitimiteten i den politikken som blir ført.

Når vi har jobba med forslag om utbyte og oppsei- ingar, har vi sett på kva som har stått i vege for det, og når det har kome til stykket, har det vore det politiske, altså det som gjeld legitimitet.

Så spørsmålet mitt til statsråden er rett og slett: I samband med tidlegare kriser, som finanskrisa, stilte staten krav. Da var det lån ein stilte krav til, men ikkje ut- byte. Kva er det som gjer at ein i denne situasjonen, når ein faktisk gir kontantstøtte, ikkje vil vurdere den typen tiltak?

Statsråd Jan Tore Sanner [16:03:07]: Den sosiale di- mensjonen rundt dette – hva er det? Jo, det er arbeids- plassene. Det er det aller, aller viktigste; det er ingen an- nen grunn til at vi går inn med en kontantstøttemodell. Jeg er enig i – det var vel Trygve Slagsvold Vedum som sa det – at for fem uker siden var det ingen som kunne tenke seg å foreslå noe slikt, men nå gjør vi det, for vi ser at det handler om arbeidsplassene. Så det er det sentra- le. Når vi ikke går inn for noe forbud mot oppsigelser, er det fordi jeg tror det ville føre til enda flere konkurser, som ville kunne ramme enda flere.

Det er dessverre slik at noen bedrifter nå er nødt til å nedbemanne noe for å redde de øvrige arbeidsplassene og redde bedriften for fremtiden. Det er veldig mye man gjerne skulle sett annerledes hvis man hadde hatt bedre tid, men man jobber her i et veldig knapt tidsvin- du, og da er det viktig at de kravene man stiller, må være klare i utgangspunktet. Da måtte man i tilfelle hatt totalt utbytteforbud. Det mener vi ville vært feil, for da kunne ikke en som eier en bedrift, en håndverksbedrift, tatt ut utbytte til egen lønn.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [16:04:20]: Det som ligg på bordet nå, er at ein rammer dette inn ved at heilt ordinær løn gjennom utbyte er greitt, at investeringar knytte til eigen verksemd er greitt, og at samfunnsnytti- ge føremål er greitt. Og dette er det etterkontrollen som skal gi oss svar på. Det var rett og slett for å kome i møte dei motargumenta som har kome gjennom denne dis- kusjonen, bl.a. frå statsråden, men ikkje eingong med ei sånn handsrekning har regjeringspartia ønskt å innføre den typen avgrensingar.

Eg sit med ei kjensle av at ein synest det er frekt å snakke om utbyte i den situasjonen vi er i nå. Det er eg heilt enig i. Det er frekt med utbyte, for det er jo ikkje ein realitet for mange; det er veldig få som vil vere i ein situasjon der det vil vere snakk om utbyte. Men så finst det nokon som har ein sterk økonomi samtidig som dei har eit stort omsetningsfall, og dette opnar opp for at dei kan kome i ein veldig positiv situasjon og bruke krise- pakka til privat vinning. Spørsmålet er – ein gong til: Kvi- for har ein ikkje ønskt å bevege seg i den retninga?

Statsråd Jan Tore Sanner [16:05:29]: De bedriftene vi snakker om, er bedrifter som i stor grad har mistet omsetningen over natten. Derfor er ikke dette noen pro- blemstilling. Men det kan være en bedrift som har gått veldig bra, som har mistet omsetningen, og som står på konkursens rand nå. Forhåpentligvis er dette en ord- ning som skal vare i tre måneder, og så er vi tilbake i en situasjon der vi ikke trenger kontantstøtte til bedrifter. Bedriften går så veldig bra i oktober/november. Ville det da vært veldig feil om det ble tatt ut utbytte for å inves- tere i andre arbeidsplasser? Jeg synes egentlig ikke det.

Jeg er enig i at vi skal vise moderasjon. Det er et bredt flertall – det er vel alle partier – som uttrykker en veldig klar forventning om det, og jeg er helt sikker på at det store flertallet kommer til å være nettopp der. Så skal vi være tydelige på, alle sammen, at hvis det er noen som svindler, noen som jukser, noen som beriker seg på det- te, er ikke det greit, for nå står vi i en dugnad som alle må stille opp på.

Bjørnar Moxnes (R) [16:06:46]: Det er jo ingen som skjønner rimeligheten i det hvis store gårdeiere skal kunne berike seg grovt på krisepenger gitt til bedrifter ved at de ikke bidrar til dugnaden ved å senke husleien, som alle i Stortinget ønsker de skal gjøre. Alle ønsker at de skal bidra i dugnaden ved å kutte i husleien. Så vet vi fra sist uke at Ringnes, som er en stor eiendomsbesitter, trekker tilbake rabattene som han hadde lovt til bedrif- tene, fordi, som han selv sa, nå skal jo staten ta mye av regningen for bedriftene. Jeg lurer på hva statsråden og regjeringen vil gjøre hvis Stortingets forventninger om at de skal bidra, ikke slår til. Hvis utenlandske opp- kjøpsfond ikke er med på dugnaden, som vi ber om, og Ringnes og andre ikke kutter i husleien: Hva vil regje- ringen da gjøre for å sikre at de bidrar og ikke bare berik- er seg på disse pakkene, som skulle gått til bedrifter og ikke til utleierne?

Statsråd Jan Tore Sanner [16:07:46]: Nå er det vel- dig mange utleiere som også stiller opp. La oss i det minste gi litt kred til dem som bidrar. Jeg får av og til inntrykk av, når representanten Moxnes tar ordet, at alle som driver virksomhet, som eier virksomhet, er ute

etter å berike seg selv. Sånn er det ikke. De aller fleste stiller opp, og veldig mange gårdeiere gjør også det.

Så er jeg helt enig i at vi må forvente at alle gjør det. Det kan ikke være slik at det bare er én part, arbeidstakerne, eller bare eierne eller utleierne – alle må bidra i dette. Det er også en forutsetning for ordningenes legitimitet, og derfor legger vi så stor vekt på åpenhet om dette. Vi har lagt inn i ordningen at de som blir stengt ned av staten, får dekket 90 pst. av de faste, unngåelige utgiftene, de andre 80 pst. I dette ligger det helt klart en tydelig forventning om at alle må bidra for å få dette til.

Bjørnar Moxnes (R) [16:08:51]: Det var vel ikke noe svar på spørsmålet, nemlig: Hva vil statsråden gjøre hvis ikke Stortingets forventning om at alle gårdeiere bidrar, blir oppfylt? Det er veldig bra at en del har varslet at de vil kutte i husleien, at de vil bidra – det er veldig bra. For dem er det veldig bra at ikke de mindre dugnadsinnstilte kan snike seg unna dugnaden ved å droppe husleiekutt, at globale oppkjøpsfond som har næringseiendom i Norge, ikke bidrar slik som andre seriøse aktører på eiendomssiden i Norge gjør. For deres del er det veldig bra om Stortinget kan vedta at alle skal bidra, og at ikke bare de som er snille gutter og jenter, gjør det, men at alle faktisk kommer med et reelt bidrag ved å kutte i leien for bedrifter som nå sliter voldsomt med å betjene faste, unngåelige kostnader. Så jeg spør igjen: Hva konkret vil regjeringen gjøre dersom Stortingets forventning om husleiekutt ikke blir innfridd av alle? Hva vil statsråd Sanner da foreta seg?

Statsråd Jan Tore Sanner [16:09:53]: Jeg har en veldig klar forventning om at de stiller opp. Det er ikke slik at Stortinget bare kan vedta at husleien skal gå ned. Dette er avtaler som er inngått mellom private parter. Dem må også Stortinget respektere, og man må ha en forutsigbarhet for alle parter.

Nettopp det at vi har lagt inn disse kriteriene for støtte, som innebærer at ikke alle får dekket alt fullt ut, betyr at også de som leier ut, må stille opp. De er avhengige av at det er et leiemarked, med andre ord at man har bedrifter som overlever denne krisen, som er den største vi har hatt siden annen verdenskrig.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Statsråd Iselin Nybø [16:10:56]: For næringslivet handler det vanligvis om å tjene penger. Og godt er det, for det er jo pengene som er tjent opp over mange år, som vi nyter godt av nå som velferdssamfunnet må trå til litt utenom det vanlige. Men akkurat nå handler det for mange ikke først og fremst om å tjene penger; akkurat nå handler det om å overleve.

Den ordningen Stortinget nå slutter seg til, er nødhjelp for bedriftene våre. Det er hjelp for at levedyktige bedrifter skal kunne komme seg gjennom denne vanskelige tiden vi nå står i. Ordningen legger opp til å dekke deler av de faste og unngåelige utgiftene, og fra før av har Stortinget vedtatt andre krisepakker som kommer mange til gode – også bedrifter som også får nytte av denne kompensasjonsordningen. Det betyr mye for mange bedrifter at de nå får hjelp til de faste kostnadene. Det betyr mye at staten tar store deler av permitteringskostnadene de har, og det betyr mye at de nå kan få hjelp til å dekke faste kostnader, som f.eks. husleie.

Stortinget har tidligere vedtatt andre krisepakker, bl.a. låneordninger og en egen krisepakke for gründere og vekstbedrifter. Når det gjelder denne kompensasjonsordningen, har det vært viktig for regjeringen å få en bred ordning – en ordning som omfatter mange og ulike bransjer. Vi har valgt den strategien foran det å gå fra bransje til bransje og lage ordninger tilpasset enkeltbransjer. Det har også vært et viktig mål for oss å lage en ordning som er utformet på en måte som gjør at penge kan betales ut så fort som mulig.

Alle påvirkes av denne epidemien på en eller annen måte, men næringslivet påvirkes på ulike måter og har ulike framtidsutsikter. Representanten Aasland nevnte reiselivet. Reiselivet merket koronaepidemien tidlig og er sannsynlig en av bransjene som kommer til å preges av dette lengst. Selv om vi skulle oppheve strenge reiserestriksjoner i Norge, vil gjerne andre deler av verden fortsatt holde på sine. Jeg tror også at vi i alle fall for en viss tid framover har endret reisevanene våre, noe som gjør at dette er en bransje hvor det ikke bare er å skru på en bryter og så er de oppe og går igjen som tidligere.

Det viktigste tiltaket vi nå gjør, og som Stortinget slutter seg til, er å utsette tilbakebetalingsfristen. Nå er den på tre måneder i stedet for de fjorten dagene som opprinnelig gjaldt. Stortinget har gitt regjeringen i oppdrag å følge opp reiselivsbransjen videre, og det skal vi gjøre.

Det er ikke bare de nasjonale tiltakene som påvirker næringslivet vårt. Også de internasjonale tiltakene og måten dette viruset påvirker resten av verden på, påvirker vårt næringsliv. Industrien merker nedsatt etterspørsel verden over, og de merker den lave oljeprisen som er nå. Vi har også andre tiltak som kommer industrien til gode, som jeg snakket om: låneordninger, obligasjonsmarkedet. Her er det flere pakker som hjelper næringslivet vårt i denne situasjonen.

Noen bransjer er pålagt å stenge ned, f.eks. frisører. Det er mange som i disse dager merker på etterveksten at de skulle ønske de startet opp igjen. Det har vært et mål for regjeringen at de som er blitt pålagt av staten å stenge ned, skal få en større del av kostnadene sine dek-

ket. De kan også få høyere dekning og en mindre egenandel. Det har vært viktig for regjeringen.

Denne kompensasjonsordningen er ingen perfekt ordning. Det er en grovmasket ordning. Den treffer ikke alle like godt. Det har vært viktig for oss å være åpne om det. Vi er for det første åpne for justeringer underveis, og for det andre er vi åpne om at grunnen til at det er sånn, er at det har vært viktig å få til noe det er enkelt å søke på, og hvor vi lett kan få ut penger raskt.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle som har bidratt. Vi har hatt et godt samarbeid med næringslivsorganisasjonene. Vi har hatt et godt samarbeid med LO og Finans Norge. Jeg vet det også har vært et godt samarbeid i Stortinget for å få på plass dette som virkelig er nødhjelp til bedriftene våre, sånn at de kan overleve påsken og litt lenger.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [16:16:18]: Det er ingen tvil om at det er krevende å være næringsminister i disse dager.

Næringsministeren påpekte selv den ene næringen som er i en spesiell situasjon. Om de ikke har blitt nedlagt gjennom vedtak, så har mange i hvert fall gjennom reiseråd som er gitt, fått tatt bort hele inntektsgrunnlaget sitt, nemlig reiselivet. Det har vært en ganske lang vei nå – på to og en halv uke – som er usikker nettopp for reiselivet, og hvordan en skal sørge for at de kommer best mulig ut av det. Det er nå tatt opp et forslag om reisegarantifondet, men det er jo ikke tilstrekkelig. Det dekker heller ikke opp dem som kanskje er i den største krisen akkurat nå, pakkereiseselskapene, som står i en ekstremt krevende likvid situasjon. Så har en utsatt det litt i tid, og det er bra, men for de tre månedene må det komme en løsning, for vi kan ikke forvente at pakkereiseselskapene om tre måneder skal kunne klare å betale noe, sett i forhold til det som er løsningen her nå, hvis dette baller på seg. Hvordan ser statsråden for seg en løsning for disse pakkereiseselskapene?

Statsråd Iselin Nybø [16:17:23]: Det er riktig at dette ikke er en drømmesituasjon å være næringsminister i. Samtidig er det ikke vi som har det verst; det er jo alle de som nå kjemper for bedriften sin, alle de som kjemper for arbeidsplassene, og alle de som nå er hjemme og bekymrer seg for om de har en jobb å gå tilbake til. Det er derfor den jobben som regjeringen og Stortinget har gjort, er så viktig, nettopp for å gi den nødhjelpen til disse bedriftene, slik at de kan overleve denne vanskeligste tiden.

Men reiselivsbransjen er i en spesiell situasjon, både fordi de merket det fort, og fordi tidsperspektivet er ganske langt. Det viktigste vi har fått på plass nå, er denne utsettelsen. Denne utsettelsen gir for det første disse

pakkereisearrangørene litt pusterom, og den gir også oss muligheten til å vurdere situasjonen, til å gå inn og se på disse bedriftene og vurdere hvilke tiltak vi eventuelt kan sette i verk framover.

Terje Aasland (A) [16:18:20]: Jeg har forståelse for at næringsministeren ikke kan gi et konkret svar nå. Men min klare oppfordring er selvfølgelig at næringsministeren i de tre månedene fram til beløpene forfaller, eller til at de skal betale dette, bruker tiden godt og finner en løsning som gjør at den likvide situasjonen for pakkereiseselskapene ikke blir sånn at vi får en rekke konkurser innenfor reiselivet.

Da er mitt spørsmål: Kan statsråden garantere for at hun jobber tett med reiselivet og finner en løsning for pakkereiseselskapene i god tid før tre måneder er omme?

Statsråd Iselin Nybø [16:18:54]: Jeg kan for det første forsikre representanten om at vi i dag jobber tett med og har god dialog med organisasjonene som er knyttet til reiselivet, og det ønsker vi å fortsette med. Stortinget har også gitt oss noen oppdrag framover som vi skal vurdere – det nevnes nå bl.a. dansk ordning. Flere ulike tiltak har blitt skissert, og vi skal bruke tiden framover til å vurdere situasjonen og til å vurdere ulike løsninger. Det som disse pakkene fram til nå, altså dagens kompensasjonsordning, hjelper på, er å få dekket faste kostnader. Utfordringen til reiselivet er jo også manglende inntekter, gjerne over lengre tid. Jeg kan ikke stå her nå og si hvilken løsning vi kan komme fram til, jeg kan ikke gi noen garantier her og nå, men jeg kan love at vi skal gjøre det Stortinget har bedt oss om: å vurdere ulike løsninger.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [16:20:02]: Statsråden omtalte det vi nå går inn med, som nødhjelp for bedriftene. Og det er nødhjelp. Det er til bedrifter som – mange av dem – står på konkursens rand. Vi skal stille opp for mangfoldet av bedrifter i Norge, både små bedrifter og større bedrifter. Det er vanskelig å vite hvordan ordningen vil slå ut på mange områder, men i noen sammenhenger er det jo ganske åpenbart hvordan den vil slå ut, eksempelvis med den egenandelen som er på 10 000 kr. I Norge har vi 100 000 virksomheter med én til fire ansatte. Det er mange som driver for seg selv. Det kan være butikker, det kan være drosjesjåfører. En drosjesjåfør som mister 85 pst. av sine inntekter og har 17 000 kr i måneden i såkalte uunngåelige faste kostnader, står igjen med null i krisehjelp.

Hvordan tenker statsråden at dette vil kunne påvirke næringsstrukturen i Norge, og mangfoldet, med den innretningen som denne krisepakken har fått?

Statsråd Iselin Nybø [16:21:12]: Det er et godt spørsmål representanten kommer med. Én ting er hvordan denne ene krisepakken kommer til å påvirke strukturen i næringslivet vårt. Hvordan koronasmitten, covid-19, kommer til å påvirke strukturen i næringslivet vårt, er det ingen som kan vite svaret på nå. Vi må se framover. At det er en tøff periode nå, at det kommer til å bli tøft, og at det kommer til å bli vanskelige tider framover – det er helt sikkert. Vi legger nå fram én krisepakke. Jeg minner om at vi tidligere har kommet med andre krisepakker – også for små gründere og vekstbedrifter. Vi har også vært åpne om at vi må se på hvordan det slår an, og at det er åpning for justeringer. De som er pålagt av staten å stenge, har jo ikke den egenandelen som representanten viser til.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [16:22:06]: Jeg er fullt klar over at de som er pålagt å stenge, ikke har den egenandelen, men hvis vi ser på de øvrige, er det jo slik at de store virksomhetene vil få en kostnadsdekning på inntil 80 pst., mens for de minste virksomhetene vil egenandelen på 10 000 kr slå hardt inn. De vil kunne risikere å få en dekning på 20–30 pst., eller hvis de kommer under grensen: ikke få noen dekning i det hele tatt. Mener statsråden det er rimelig, eller vil en vurdere å se på dette på nytt, slik at en kan ivareta dem som forsøker å holde hjulene i gang, men som har små virksomheter som de står personlig ansvarlig for økonomien for?

Statsråd Iselin Nybø [16:22:50]: I den situasjonen vi er i nå, og på dette tidspunktet, tror jeg ikke det er lurt å avvise noen verdens ting. For er det noe vi har funnet ut, er det at vi kan ta grep som vi for noen få uker siden ikke trodde det var sannsynlig at vi kunne ta. Samtidig har vi nå innført en rekke krisepakker, og det er nødvendig å løfte blikket litt og se hvordan dette slår ut. Vi kommer selvfølgelig til å følge med på næringslivet vårt, på ulike bransjer, hvilken nytte de har av de vedtakene vi har tatt, men jeg vil legge til at det regjeringen og også Stortinget har gjort, kommer til å bety veldig mye for mange, særlig når det gjelder hjelp til kostnader. Men de står fortsatt uten inntekter, så det er nødvendig vi gir gjennom denne kompensasjonsordningen. Det er ikke for å kompensere for tapte inntekter; det er kun for å hjelpe til med de faste utgiftene som påløper.

Bjørnar Moxnes (R) [16:23:58]: Et enstemmig storting ønsket å sikre lærlingenes inntekt gjennom et presist vedtak fra slutten av mars, nemlig at regjeringen skal «innføre en ordning som sikrer lærlinger som mister lærlingplassen i forbindelse med virusutbruddet en inntektssikring på nivå med lærlingelønnen». Det som er lansert av regjeringen, er noe helt annet. Det er å få full lærlinglønn opp til 1,5 G, dvs. 150 000 kr, og over

det er det snakk om 62,4 pst., så i sum langt, langt lavere inntekt for lærlinger enn det et enstemmig storting slo fast i et helt entydig vedtak for bare få uker siden. Vi vet nå at det å innfri vedtaket vil koste 43 mill. kr mer i en pakke på 50 mrd. kr. Vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak og dets ordlyd, eller ikke?

Statsråd Iselin Nybø [16:25:03]: Regjeringen har lagt fram mange forslag og Stortinget tatt mange vedtak de siste ukene. Det er flere ting som regjeringen skal følge opp, og vi jobber selvfølgelig videre med de oppdragene som Stortinget har gitt oss. Da er det først og fremst revidert nasjonalbudsjett som er neste store milepæl, i alle fall. Det vil gjelde flere av de anmodningsvedtakene som Stortinget har gitt, også knyttet til denne pakken som kommer nå. Så er vi bedt om å vurdere konkrete løsninger. Det vil vi gjøre, det vil vi komme tilbake igjen til Stortinget med.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Sverre Myrli (A) [16:25:59]: Det gjelder sak nr. 4 og forslaget fra komiteen i C II, om ikke-statlige lufthavner, der Tore Storehaug i debatten har presisert at det er en feil i innstillingen, og at «som er pålagt å holde åpent», skal ut av forslaget. Det er bra, for det gjorde det litt mer presist.

Men i komiteens innstilling, i merknadene, bruker komiteen begrepet «flyplasser som er pålagt å holde åpent». Jeg er helt sikker på at Stortinget med sitt vedtak 16. mars var opptatt av å finne en ordning for de ikke-statlige lufthavnene som hadde rutetrafikk da virusutbruddet kom. Hvis jeg ikke tar feil, gjelder det fire flyplasser – altså fire flyplasser der ikke staten og Avinor står for driften. Det gjelder Haugesund Lufthavn, TORP Sandefjord lufthavn, Stord Lufthavn og Ørland Lufthavn. Med mindre noen av finanskomiteens medlemmer har en annen oppfatning enn det jeg nå har framført – i så fall er det grunn til å få noen videre oppklaringer – må det være forståelsen Stortinget nå legger til grunn som oppfølging av anmodningsvedtaket av 16. mars, og det er det regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med en ordning for innen utgangen av april, altså alle de ikke-statlige flyplassene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet i sakene nr. 4 og 5.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 7. april 2020

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven, IKS-loven og partiloven (tiltak for å avhjelpe konsekvensene av covid-19) (Innst. 235 L (2019–2020), jf. Prop. 69 L (2019–2020))

Presidenten: Under debatten har Helge André Njåstad satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I midlertidig lov om unntak fra kommuneloven, IKS-loven og partiloven (tiltak for å avhjelpe konsekvensene av covid-19) skal § 3 lyde:

§ 3 Utvidet adgang til skriftlig saksbehandling

Et organ kan behandle en sak ved skriftlig saksbehandling etter kommuneloven § 11-8 andre ledd med mindre minst 1/3 av organets medlemmer motsetter seg at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling. Et organ kan også treffe vedtak ved skriftlig saksbehandling etter kommuneloven § 11-8 andre ledd med mindre minst 1/3 av organets medlemmer stemmer mot forslaget. Oppnår et mindretall på minst 1/3 av organets medlemmer at et forslag ikke blir vedtatt må organet behandle saken på ordinært fjernmøte der normale regler om flertall avgjør».

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.37.50)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende vedtak til

midlertidig lov

om unntak fra kommuneloven, IKS-loven og partiloven (tiltak for å avhjelpe konsekvensene av utbruddet av covid-19)

§ 1 Formål

Formålet med loven er å legge til rette for å avhjelpe konsekvensene innenfor kommunal sektor av utbruddet av covid-19, for å sikre hensiktsmessige og forutsigbare beslutningsprosesser for kommunene og fylkeskommunene.

§ 2 Valgbarhet til kontrollutvalget

Dersom et medlem av kontrollutvalget i en kommune eller fylkeskommune er midlertidig ansatt i kommunen eller fylkeskommunen for å gjøre arbeid knyttet til utbruddet av covid-19, skal medlemmet uten hinder av kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f fremdeles være valgbar til kontrollutvalget.

§ 3 Utvidet adgang til skriftlig saksbehandling

Et organ kan behandle en sak ved skriftlig saksbehandling etter kommuneloven § 11-8 andre ledd med mindre minst 1/3 av organets medlemmer motsetter seg at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.

§ 4 Adgang til fjernmøter og elektronisk signatur i interkommunale selskaper

Representantskapet, styret og avviklingsstyret i interkommunale selskaper etter IKS-loven kan gjennomføre møter som fjernmøter. Kommuneloven § 11-7 og forskrifter gitt med hjemmel i § 11-7 fjerde ledd, gjelder tilsvarende så langt de passer.

Medlemmer av representantskapet, styret og avviklingsstyret kan benytte elektronisk signatur for å signere protokoller fra møter.

§ 5 Frister for regnskapsrevisor og vedtak om årsregnskap og årsberetning

Regnskapsrevisor skal senest 15. juni 2020 avgi revisjonsberetning til årsregnskapene og årsberetningene for 2019.

Årsregnskapene og årsberetningene for 2019 skal vedtas senest 15. september 2020.

Regnskapsrevisor skal senest 15. september 2020 avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av den forenklede etterlevelseskontrollen etter kommuneloven § 24-9.

§ 6 Frist for årlig innberetning om inntekter og kostnader for politiske partier

Partier og partiledde som nevnt i partiloven § 1 tredje ledd annet punktum skal senest 15. september 2020 avgi årlige innberetninger om inntekter og kostnader i perioden 1. januar til 31. desember 2019 og eiendeler og gjeld per 31. desember 2019.

§ 7 Virkning for Svalbard

Lovens §§ 2, 3 og 5 gjelder tilsvarende for Longyearbyen lokalstyre på Svalbard.

§ 8 Lovens ikrafttredelse og opphevelse

Loven trer i kraft straks.

Loven oppheves 16. september 2020.

Presidenten: Det voteres først over § 3.

Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet subsidiær støtte til innstillingen.

Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble bifalt mot 1 stemme.
(Voteringsutskrift kl. 16.38.15)

Presidenten: Det voterer over §§ 1–2 og 4–8.

V o t e r i n g:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voterer over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 2, debattert 7. april 2020

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.) (Innst. 234 L (2019–2020), jf. Prop. 72 L (2019–2020))

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt to forslag. Det er forslagene nr. 1 og 2, fra Lise Christoffersen på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere en midlertidig unntaksbestemmelse som gir Statens pensjonskasse fullmakt til å sette ned boliglånsrenten og innføre tiltak for personer som nå sitter med to boliglån.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for et robust kontrollregime for å fange opp useriøse og kriminelle arbeidsgivere som misbruker de nye reglene, blant annet for permittering, samt vurdere behovet for skjerpede sanksjoner i form av økt strafferamme, utvidete muligheter for bøtelegging og inndragning av urettmessig fortjeneste i denne typen saker.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g:

Forslagene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble mot 32 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.39.34)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k:

A.

L o v

om endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.)

I

I lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten skal § 13 femte ledd lyde:

Bestemmelsene i § 31 første ledd første og tredje punktum og § 31 andre ledd gjelder tilsvarende for meldinger til den ankende part etter andre ledd.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 25-16 tredje og nytt fjerde ledd skal lyde:

På tilsvarende vilkår som nevnt i første ledd kan departementet gi forskrift om at Arbeids- og velferdsetaten kan gis adgang til å

- a) *viderebehandle innhentede personopplysninger når dette er nødvendig for å sikre gode tjenester til brukerne, hensiktsmessige arbeidsprosesser og en effektiv forvaltning av tjenester og ytelser etter folketrygdloven,*
- b) *bruke personopplysninger fra produksjonsdata til utvikling og test ved tilpasning og produksjonssetting av nye tekniske løsninger for tjenester og ytelser etter folketrygdloven,*
- c) *treffe avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 i forbindelse med behandling av krav om ytelser etter folketrygdloven, og*
- d) *innhente kopier av inntektsopplysninger fra a-ordningen for å understøtte effektiv beregning og utbetaling av ytelser etter folketrygdloven.*

Forskrift gitt med hjemmel i første, andre eller tredje ledd kan gis virkning så lenge utbruddet eller faren for utbrudd er til stede. Forskrift gitt med hjemmel i tredje ledd kan også gis virkning så lenge Arbeids- og velferds-

etaten har uvanlig høy saksinn gang eller lang saksbehandlingstid på grunn av utbruddet eller faren for utbrudd.

III

I lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 51 a andre og nytt tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40.

Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsen i § 26 om refusjon i ytelser fra folketrygden m.m.

Nåværende andre ledd blir nytt fjerde ledd.

IV

Loven trer i kraft straks. Endringene gjelder fra 16. mars 2020.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Videre var innstilt:

B.

I

Stortinget ber regjeringen så snart som mulig og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for å utvide sosialtjenesteloven § 51 a til å omfatte alle som nå står helt uten inntekt, uten hensyn til økonomisk behovsprøving etter § 18.

II

Stortinget ber regjeringen vurdere om det er behov for fullmakt til forenklet saksbehandling etter sosialtjenesteloven etter hvert som kommunene tar i bruk digitale løsninger for søknad om sosialhjelp.

III

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om utvidet rett til sykepenger for personer som nå har fått nødvendig oppfølging i Nav og behandling i helsevesenet satt på vent, uavhengig av diagnose.

Presidenten: Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.40.45)

Votering i sak nr. 3, debattert 7. april 2020

Innstilling fra næringskomiteen om Midlertidig lov om unntak fra prosessuelle regler i konkurranse-loven som følge av utbrudd av covid-19 (Innst. 236 L (2019–2020), jf. Prop. 74 L (2019–2020))

Presidenten: Presidenten viser til debatten, hvor det ble gjort oppmerksom på en inkurie under § 3 tredje ledd i tilrådingen. Der skal ordet «forskriften» erstattes med «loven» to steder i teksten. Dette blir korrigert i den endelige innstillingen.

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende vedtak til

midlertidig lov

om unntak fra prosessuelle regler i konkurranse-loven som følge av utbrudd av covid-19

§ 1 Formål

Formålet med loven er å gi unntak fra enkelte prosessuelle bestemmelser i konkurranse-loven i forbindelse med utbruddet av covid-19, for å sikre at konkurransemyndighetene er i stand til å utføre sine lovbestemte oppgaver.

§ 2 Stedlig virkeområde

Loven og forskrifter som gis i medhold av den, har samme stedlige virkeområde som konkurranse-loven.

§ 3 Forlengelse av frister ved kontroll med foretakssammenslutninger

Følgende unntak gjelder fra fristene i konkurranse-loven § 20:

- Frysten i § 20 annet ledd for å varsle om at vedtak kan bli aktuelt, forlenges til 40 virkedager.
- Frysten i § 20 fjerde ledd første punktum for å treffe vedtak som stadfester fremsatt forslag om avhjel-

pende tiltak fra meldeerne eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak, forlenges til 85 virkedager.

- c) Fristen i § 20 fjerde ledd annet punktum for å treffe vedtak der partene fremlegger nytt eller revidert forslag til avhjelpende tiltak, forlenges til 100 virkedager.

Følgende unntak gjelder fra fristene i konkurranse-loven § 20 a:

- a) Fristen i § 20 a første ledd første punktum for å klage på vedtak etter § 20 forlenges til 30 virkedager.
 b) Fristen i § 20 a første ledd annet punktum for å bringe en klage inn for Konkurransklagenemnda forlenges til 30 virkedager.
 c) Fristen i § 20 a første ledd tredje punktum for å treffe vedtak i klagesak forlenges til 75 virkedager.
 d) Fristen i § 20 a annet ledd fjerde punktum for å fatte vedtak om inngrep eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak forlenges til 60 virkedager.

Fristforlengelsen gjelder både saker tilsynet har til behandling ved ikrafttreddelsen av denne forskriften og saker som meldes i perioden forskriften er i kraft.

Kongen kan gi forskrift om ytterligere unntak fra fristreglene i konkurranse-loven og i denne loven når det er nødvendig.

§ 4 Unntak fra reglene om Konkurransklagenemndas sammensetning i den enkelte sak

Dersom det er nødvendig for å gjennomføre Konkurransklagenemndas oppgaver og det ikke er til hinder for forsvarlig saksbehandling, kan nemndas leder beslutte at avgjørelser og vedtak som nevnt i konkurranse-loven § 36 tredje ledd, skal treffes av ett enkeltmedlem. Sakens parter og Konkurransetilsynet skal få anledning til å uttale seg før nemndas leder treffer beslutningen.

Første ledd gjelder ikke klage over vedtak om overtredelsesgebyr etter konkurranse-loven § 29 første ledd bokstav a for overtredelse av konkurranse-loven §§ 10 og 11, klage på forbud mot foretakssammenslutning etter konkurranse-loven § 16 eller inngrep mot minoritetserverv etter konkurranse-loven § 16 a.

§ 5 Ikrafttredelse og varighet

Loven trer i kraft straks og gjelder frem til 31. oktober 2020.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling – med den endrede ordlyd – ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 4, debattert 7. april 2020

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kunnskapsdepartementet, Jus-tis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet, vedtak om endring i stortingsvedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter og stortingsvedtak om totalisatoravgift (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Innst. 233 S (2019–2020), jf. Prop. 73 S (2019–2020) og Prop. 70 LS (2019–2020) S-delen)

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt fire forslag. Det er

- forslagene nr. 1–3, fra Une Bastholm på vegne av Miljøpartiet De Grønne og Rødt
- forslag nr. 4, fra Une Bastholm på vegne av Miljøpartiet De Grønne

Presidenten viser til debatten og endring i komiteens innstilling under C II. Innstillingen lyder nå:

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig, og senest innen utgangen av april, komme med et forslag til hvordan ikke-statlige lufthavner kan sikres videre drift.»

Det voteres over forslag nr. 4, fra Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart sørge for at fylkesmennene gir matbutikker og apotek dispensasjon fra hovedregelen om å holde stengt på søndager og helligdager, der hvor kommuner søker om dette for å redusere smittefaren fra koronaviruset. Det betyr også at vedtaket om at Oslo ikke får unntak fra loven om helligdagsfred for matbutikker og apotek før den forestående påsken, skal omgjøres slik at de matbutikkene og apotekene som ønsker å ha åpent i påsken kan det.»

Fremskrittspartiet har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Miljøpartiet De Grønne ble mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.42.38)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 1–3, fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt.

Forslag nr. 1 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger	
	71	(Ny) Stønad til lærlinger, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	293 000 000

»
Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen la være å kreve foreldrebetaling for barnehage- og SFO-tilbud for barn med særskilte omsorgsbehov, fram til 30. juni 2020.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen kompensere kommunene for ekstrautgifter knyttet til å gi til barn med særskilte omsorgsbehov et tilbud om barnehage- eller SFO-plass under koronakrisen, og komme

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

tilbake til Stortinget med et forslag til slik kompensasjon.»
Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt ble mot 7 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.42.58)

v e d t a k :

A.

I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.:	
	83	(NY) Kompensasjon til friskoler for refundert foreldrebetaling ifb. stenging av skole og SFO, bevilges med	10 000 000
273		Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning:	
	50	Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, for høyes med	20 000 000
		fra kr 164 495 000 til kr 184 495 000	
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd, for høyes med	500 000
		fra kr 392 808 000 til kr 393 308 000	
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, for høyes med	1 000 000 000
		fra kr 140 800 768 000 til kr 141 800 768 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen:	
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet, for høyes med	20 000 000
		fra kr 36 600 000 til kr 56 600 000	
1352		Jernbanedirektoratet:	
	70	Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres</i> , for høyes med	550 000 000
		fra kr 4 024 200 000 til kr 4 574 200 000	
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet:	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, bevilges med	100 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	(NY) Tilskudd til støtteberettigete virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	50 000 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 414 877 000 til kr 423 977 000	9 100 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 7 343 311 000 til kr 8 343 311 000	1 000 000 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 1 379 934 000 til kr 1 392 334 000	12 400 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 787 385 000 til kr 787 385 000	1 000 000 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 32 812 217 000 til kr 33 812 217 000	1 000 000 000
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger:	
	70	(NY) Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	4 700 000 000
	71	(NY) Stønad til lærlinger, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	250 000 000
		Inntekter	
5310		Statens lånekasse for utdanning:	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, for høyes med fra kr 6 211 553 000 til kr 7 211 553 000	1 000 000 000
5526		Avgift på alkohol:	
	70	Avgift på alkohol, nedsettes med fra kr 14 500 000 000 til kr 14 489 000 000	11 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff:	
	70	Veibruksavgift på bensin, nedsettes med fra kr 4 900 000 000 til kr 4 896 000 000	4 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, nedsettes med fra kr 10 100 000 000 til kr 10 093 000 000	7 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv., nedsettes med fra kr 1 900 000 000 til kr 1 899 000 000	1 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:	
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med fra kr 8 700 000 000 til kr 8 654 000 000	46 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.:	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., nedsettes med fra kr 3 200 000 000 til kr 3 198 000 000	2 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje:	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, nedsettes med fra kr 2 100 000 000 til kr 2 099 000 000	1 000 000
5562		Totalisatoravgift:	
	70	Totalisatoravgift, nedsettes med fra kr 120 000 000 til kr 20 000 000	100 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80	Renter, for høyes med fra kr 5 160 509 000 til kr 5 172 909 000	12 400 000

B.

a.

Vedtak om en endring i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter

I

I Stortingets vedtak 13. desember 2019 om CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70) gjøres følgende endring:

§ 1 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:
Det skal betales avgift med kr 0 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser.

II

Endringen under I trer i kraft 1. april 2020.

b.

Vedtak om en endring i Stortingets vedtak om totalisatoravgift

I

Stortingets vedtak 13. desember 2019 om totalisatoravgift for budsjettåret 2020 (kap. 5562 post 70) oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2020.

C.

I

Stortinget ber regjeringen forsterke innsatsen for å ivareta hensynet til sårbare barn under virusutbruddet, slik at de sikres deltakelse i blant annet barnehage og SFO.

II

Stortinget ber regjeringen så snart som mulig, og senest innen utgangen av april, komme tilbake med et forslag til hvordan ikke-statlige lufthavner som er pålagt å holde åpent, kan sikres videre drift.

III

Stortinget mener det er behov for en ytterligere styrking av reisegarantifondet, og ber regjeringen komme raskt tilbake til Stortinget med et forslag til hvordan dette kan gjøres, for eksempel etter dansk modell.

Presidenten: Miljøpartiet De Grønne og Rødt har nå varslet subsidiær støtte under A I kapittel 2543 post 71.

Votering:

Komiteens innstilling – med den endrede ordlyd – ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5, debattert 7. april 2020

Innstilling fra finanskomiteen om Lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall, endringer i innskuddspensjonsloven, foretakspensjonsloven, tjenestepensjonsloven og forsikringsavtaleloven (om håndtering av permitterte ansatte i private tjenestepensjonsordninger) og endring i skattebetalingsloven (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) (Innst. 232 L (2019–2020), jf. Prop. 70 LS (2019–2020))

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 23 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Terje Aasland, på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt
- forslag nr. 2, fra Terje Aasland på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne
- forslag nr. 3, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet og Rødt
- forslag nr. 4, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt
- forslagene nr. 5–8, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne
- forslagene nr. 9 og 10, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Rødt
- forslag nr. 11, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 12–14, fra Une Bastholm på vegne av Miljøpartiet De Grønne
- forslagene nr. 15–23, fra Bjørnar Moxnes på vegne av Rødt

Det votes over forslagene nr. 17–19 og 22, fra Rødt. Forslag nr. 17 lyder:

«I lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall gjøres følgende endring:

§ 3 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet skal gi forskrift om nærmere avgrensning av virkeområdet, herunder at motpart skal innvilge reduksjon i husleie på mellom 10-30

prosent for å motta betaling fra foretak som har fått tilskudd etter denne ordningen.»

Forslag nr. 18 lyder:

«I lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall gjøres følgende endring:

§ 4 første ledd skal lyde:

(1) Foretak som nevnt i § 3 og som oppfyller følgende vilkår kan få tilskudd:

Foretaket har ansatte. Dette vilkåret gjelder ikke for enkeltpersonforetak og ansvarlige selskap der foretakets inntekt er innehavers eller minst en av deltagernes hovedinntekt

Foretaket har i perioden det søkes tilskudd om hatt et stort omsetningsfall

Foretaket utøver lovlig virksomhet

Foretaket er ikke under konkursbehandling

Foretaket følger norske og bransjevise standarder for HMS, lønn og arbeidsvilkår

Foretaket forplikter seg til ikke å hente ut tilskudd i form av utbytte eller eierinntekter for regnskapsårene 2019 og 2020, med mindre tilskudd tilbakebetales først.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at utleiende innvilger en gitt andel redusert husleie for å motta utbetalinger fra bedrifter som mottar støtte etter kompensasjonsordningen.»

Forslag nr. 22 lyder:

«I lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall gjøres følgende endring:

§ 12 tredje ledd skal lyde:

Administrativ sanksjon beregnes med 50 eller 100 prosent av tilskuddet som tilskuddsmottakeren uberettiget har mottatt.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Rødt ble mot 1 stemme ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 16.44.26)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 20 og 23, fra Rødt.

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at utbetalt støtte kommer den rammede bedrift til gode, og ikke overføres til holdingselskaper eller på annen måte ender med å berike eier, utover eventuell ordinær lønn.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen kreve særattestasjon fra revisor på at støtten bedriftene mottar blir

brukt etter ordningens formål og slik den er beskrevet i søknad.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Rødt ble mot 6 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 16.44.41)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 21, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det opprettes en offentlig og søkbar database som oppdateres fortløpende med informasjon om hvilke foretak som mottar støtte gjennom kompensasjonsordningen og hvor mye de har mottatt.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Rødt ble mot 7 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 16.44.57)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 16, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at bedriftene på oppfordring kan dokumentere at de følger norske og bransjevise standarder for HMS, lønn og arbeidsvilkår.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Rødt ble mot 6 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 16.45.09)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 15, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at egenskaper ved selskapet som søker som indikerer useriøs drift fører til at selskapet blir nektet automatisk godkjenning, f.eks. om selskapet har et høyt antall betalingsanmerkninger, skattegjeld, lønngjeld til ansatte, utlegg til kemneren eller vedtak om tvangsinndrivelse.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Rødt ble mot 6 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 16.45.20)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 13 og 14, fra Miljøpartiet De Grønne.

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at multinasjonale foretak som mottar støtte må offentliggjøre land-for-land rapporter som viser hele foretaksstrukturen deres, inkludert inntekts- og kostnadsfordelingen i denne strukturen, inkludert datterforetak i såkalte tredjelandsjuridiksjoner.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å benytte seg av risikobaserte stikkprøvekontroller med bokettersyn av foretak som har mottatt høye summer i kompensasjon.»

Sosialistisk Venstreparti og Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Miljøpartiet De Grønne ble mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.45.34)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 12, fra Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette en offentlig og søkbar database hvor informasjon knyttet til hvilke foretak som mottar støtte gjennom kompensasjonsordningen, hvor mye de har mottatt og reelle eiere av foretakene inkorporeres.»

Sosialistisk Venstreparti og Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Miljøpartiet De Grønne ble mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.45.48)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 11, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i det videre arbeidet sørge for at faste kostnader til nærstående parter og virksomheter i samme konsern ikke dekkes i den midlertidige kompensasjonsordningen for bedrifter i forbindelse med koronaviruskrisen.»

Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.45.59)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 10, fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at man gjennom en egenerklæring for mottak av kompensasjonsmidlene forplikter seg til å ikke si opp noen ansatte i perioden man mottar kompensasjonsmidler.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.46.22)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 9, fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at man gjennom en egenerklæring for mottak av kompensasjonsmidlene forplikter seg til å ikke ta utbytte for inntektsårene 2020 og 2021, med mindre utbytte benyttes til investeringer i egen virksomhet, tilskudd til samfunnsnyttige formål eller der hvor utbytte tas ut som ordinær lønn, det vil si ikke høyere enn gjennomsnitt for de siste to årene.»

Arbeiderpartiet har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt ble mot 31 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.46.55)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 5–8, fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge nøye med på utviklingen av tildeling av kompensasjon og bruke fullmaktene aktivt i tilfelle kompensasjonsordningen fører til at en uforholdsmessig stor andelen av støtten går til husleie, og om nødvendig bruke husleielovens bestemmelser til å regulere direkte.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i det videre arbeidet sørge for at kontantoverføringer til bedriftene fra den midlertidige kompensasjonsordningen for bedrifter i forbindelse med koronaviruskrisen ikke blir ført ut av landet.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i det videre arbeidet sørge for at den midlertidige kompensasjonsordningen for bedrifter i forbindelse med koronaviruskrisen avgrenses mot selskaper som har morselskap i lavskattelend, for eksempel som definert i EUs svarteliste og Skattedirektoratets liste over lavskattelend.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det blir gjort tilgjengelig en søkbar offentlig tilgjengelig oversikt som minst inneholder informasjon om hvilke foretak som har mottatt støtte og hvor mye hvert foretak har mottatt.»

Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne ble mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.47.10)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille som vilkår at man gjennom en egenerklæring for mottak av kompensasjonsmidlene forplikter seg til å ikke øke lederlønn eller styrehonorar ut over gjennomsnittlig lønnsvekst.»

Arbeiderpartiet har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt ble mot 31 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.47.49)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 3, fra Senterpartiet og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fjerne egenandelen på 10 000 kroner for faste kostnader i kompensasjonsordningen.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Rødt ble mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.48.13)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kompensasjonsordningen for bedrifter i forbindelse med koronaviruskrisen tilfaller den seriøse delen av arbeidslivet, blant annet gjennom krav om at bedriftene i hovedsak utfører arbeid ved hjelp av fast ansatte og at bedriftene ikke har endelige vedtak eller rettskraftige dommer mot seg knyttet til for ek-

sempel arbeidslivskriminalitet, sosial dumping og heller ikke for brudd på utlendingsloven.»

Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne ble mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.48.52)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en vurdering av hvorvidt utbytte i virksomheter som mottar støtte til faste kostnader kan begrenses, gjennom en midlertidig endring i aksjeloven og allmennaksjeloven, hvor støttebeløpet kommer til fradrag før man kommer frem til det endelige utbyttegrunnlaget, f.eks. ved å ta inn «mottatt kompensasjon» i annet ledd, og komme tilbake med dette i rimelig tid før andre utbetaling av støtten.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt ble mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.49.39)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A.

L o v

om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall

§ 1 *Lovens formål*

Formålet med loven er å etablere en midlertidig ordning for tilskudd til foretak som har stort omsetningsfall som følge av utbrudd av koronavirus.

§ 2 *Stedlig virkeområde*

Loven gjelder på norsk territorium. Loven gjelder for Svalbard, Jan Mayen og bilandene i det omfanget og med de stedlige tilpasningene Kongen bestemmer.

§ 3 *Virkeområde*

(1) Tilskuddsordningen gjelder for kalendermånedene mars, april og mai 2020. Kongen kan i forskrift forlenge ordningens varighet.

(2) Ordningen gjelder for foretak som er registrert i foretaksregisteret med hjemmel i foretaksregisterloven § 2-1, og enkeltpersonforetak registrert i enhetsregisteret hvis foretakets inntekt er innehavers hovedinntektskilde. Foretaket må være skattepliktig til Norge, jf. skatteloven § 2-2 første ledd, eller deltakerne i foretaket må være skattepliktig til Norge for selskapets inntekter, jf. skatteloven § 2-2 tredje ledd. Ordningen omfatter også tilfeller der foretaket eller foretakets eier skattlegges i Norge for virksomhet her etter skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b.

(3) Departementet kan gi forskrift om nærmere avgrensning av virkeområdet, herunder at ordningen ikke skal gjelde for foretak i visse næringer og foretak som er eid av stat eller kommune.

§ 4 *Vilkår for tilskudd*

(1) Foretak som nevnt i § 3 og som oppfyller følgende vilkår kan få tilskudd:

- Foretaket har ansatte. Dette vilkåret gjelder ikke for enkeltpersonforetak og ansvarlige selskap der foretakets inntekt er innehavers eller minst en av deltagerens hovedinntekt
- Foretaket har i perioden det søkes tilskudd om hatt et stort omsetningsfall
- Foretaket utøver lovlig virksomhet
- Foretaket er ikke under konkursbehandling

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne paragrafen, herunder om beregning av omsetning og omsetningsfallets størrelse, og fastsette ytterligere vilkår.

§ 5 *Tilskuddets størrelse*

(1) Tilskudd fastsettes på grunnlag av foretakets omsetningsfall og faste, uunngåelige kostnader i den måneden tilskuddet gjelder.

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf. Departementet kan herunder gi regler om beregningen av tilskuddet, blant annet hvilke kostnader som omfattes, egenandel, nedskalingsfaktor for enkelte typer kostnader, særskilte regler for egenandel og kostnader for foretak som er omfattet av statlig pålegg om stenging, øvre grenser for tilskudd som kan gjelde per måned og for hele perioden tilskuddsordningen gjelder og som kan gjelde for det enkelte foretak eller samlet for konsern samt særskilte regler for konserninterne kostnader og omsetning.

§ 6 *Generelle forvaltningsregler*

(1) Med de særregler som er gitt i §§ 7 til 13, gjelder skatteforvaltningsloven så langt den passer for behandling av saker etter loven her. Forvaltningsloven gjelder ikke for behandling av saker etter loven her, med unntak av forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter.

(2) Departementet kan gi forskrift om forvaltningsregler som skal gjelde for behandling av saker etter loven her, herunder utfylle og fravike reglene i skatteforvaltningsloven.

§ 7 *Tilskuddsmyndighet og klageinstans*

Skatteetaten er tilskuddsmyndighet etter loven. Skattekontoret treffer vedtak i første instans. Skattedirektoratet er klageinstans.

§ 8 *Innhenting av opplysninger*

(1) Tilskuddsmyndigheten kan uten hinder av taushetsplikt innhente opplysninger ved å pålegge offentlige myndigheter og private rettssubjekter å gi opplysninger som kan ha betydning for tilskudd etter denne loven og kontrollen av dette. Første punktum gjelder også personopplysninger.

(2) Departementet kan gi forskrift om innhenting av opplysninger etter første ledd, herunder om hvem tilskuddsmyndigheten kan innhente opplysninger fra og hvilke opplysninger som kan innhentes.

§ 9 *Søknad om tilskudd*

(1) Tilskudd etter denne loven gis etter søknad. Søknaden skal inneholde opplysninger som kan ha betydning for fastsetting av tilskuddet.

(2) Departementet kan gi forskrift om krav til søknaden, herunder om hvordan opplysninger skal gis, nærmere vilkår for leveringsmåte og format, hvilke opplysninger søknaden skal inneholde, frister og om bekreftelse av opplysninger fra revisor eller regnskapsfører.

§ 10 *Opplysningsplikt for søkeren*

(1) Den som søker om tilskudd etter denne loven, skal gi riktige og fullstendige opplysninger. Søkeren skal opptre aktsomt og lojalt, og skal varsle tilskuddsmyndigheten om eventuelle feil.

(2) Departementet kan gi forskrift om bekreftelse og dokumentasjon av opplysninger fra søkeren og om opplysningsplikt for den som har mottatt tilskudd. Bestemmelsen i § 9 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 11 *Vedtak om tilskudd*

Tilskuddsmyndigheten treffer vedtak om fastsetting av tilskudd etter denne loven. Tilskuddsmyndigheten kan sammenstille nødvendige opplysninger og trefte vedtak som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger.

§ 12 Administrative sanksjoner

(1) Administrativ sanksjon ilegges tilskuddsmottaker som forsettlig eller grovt uaktsomt gir tilskuddsmyndigheten uriktig eller ufullstendig opplysning, eller unnlater å gi pliktig opplysning, når vedkommende forstår eller bør forstå at det kan føre til uberettigede økonomiske fordeler.

(2) Fristen for å ilegge administrativ sanksjon er fem år etter utløpet av den perioden vedtaket om tilskudd gjelder.

(3) Administrativ sanksjon beregnes med 30 eller 60 prosent av tilskuddet som tilskuddsmottakeren uberettiget har mottatt.

(4) Skatteforvaltningsloven §§ 14-8 til 14-11 gjelder tilsvarende så langt det passer. Skatteforvaltningsloven §§ 14-1 til 14-7 kommer ikke til anvendelse ved behandlingen av saker etter loven her.

(5) Departementet kan gi forskrift om administrative sanksjoner.

§ 13 Straff

Straffeloven §§ 378 til 380 om skattesvik gjelder tilsvarende for den som mottar uberettiget tilskudd, likevel slik at bare forsettlige eller grovt uaktsomme overtredelser omfattes.

§ 14 Betaling og innkreving

(1) Departementet kan gi forskrift om betaling av tilskudd etter denne loven, herunder om krav på tilbakebetaling og innkreving av utbetalt tilskudd og om renter og administrative sanksjoner. Departementet kan også gi forskrift om hvem som er kravsmyndighet.

(2) Krav på tilbakebetaling av tilskudd er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 15 Lovens ikrafttredelse, overgangsbestemmelser

(1) Loven trer i kraft straks.

(2) Departementet kan gi forskrift om overgangsbestemmelser.

B.

L o v

om endring i innskuddspensjonsloven

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold skal § 4-3 nytt fjerde og femte ledd lyde:

(4) Foretak som ikke har bestemmelser i regelverket som nevnt i tredje ledd, kan beslutte at arbeidstakere likevel skal være medlem av pensjonsordningen under permitteringen. Foretaket har ikke plikt til å betale innskudd til pensjonssparing, forsikring som gir rett til innskuddsfri-

tak ved uførhet, eller eventuelle uføre- og etterlatteforsikringer for de permitterte arbeidstakerne.

(5) Adgangen til å beholde medlemskap under permittering som nevnt i fjerde ledd, gjelder så lenge arbeidstaker er lovlig permittert fra foretaket. Arbeidstaker som blir sykemeldt under permittering og fortsatt er sykemeldt når permitteringsperioden avsluttes, skal likevel beholde medlemskapet i pensjonsordningen frem til vedkommende gjeninntre i arbeidsforholdet eller arbeidsforholdet opphører. Arbeidstakeren skal beholde medlemskapet i pensjonsordningen under permittering selv om arbeidstakeren meldes inn i ny pensjonsordning hos annen arbeidsgiver.

II

1. Endringene i I trer i kraft straks.
2. Endringene i I oppheves 6 måneder etter ikrafttredelsen, med mindre Kongen beslutter forlengelse.
3. Departementet kan gi overgangsregler.

C.

L o v

om endring i foretakspensjonsloven

I

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon skal § 3-7 nytt fjerde og femte ledd lyde:

(4) Foretak som ikke har bestemmelser i regelverket som nevnt i tredje ledd, kan beslutte at arbeidstakere likevel skal være medlem av pensjonsordningen under permitteringen. Foretaket har ikke plikt til å betale premie for pensjonssparing, forsikring som gir rett til premiefritak ved uførhet, eller eventuelle uføre- og etterlatteforsikringer for de permitterte arbeidstakerne.

(5) Adgangen til å beholde medlemskap under permittering som nevnt i fjerde ledd, gjelder så lenge arbeidstaker er lovlig permittert fra foretaket. Arbeidstaker som blir sykemeldt under permittering og fortsatt er sykemeldt når permitteringsperioden avsluttes, skal likevel beholde medlemskapet i pensjonsordningen frem til vedkommende gjeninntre i arbeidsforholdet eller arbeidsforholdet opphører. Arbeidstakeren skal beholde medlemskapet i pensjonsordningen under permittering selv om arbeidstakeren meldes inn i ny pensjonsordning hos annen arbeidsgiver.

II

1. Endringene i I trer i kraft straks.
2. Endringene i I oppheves 6 måneder etter ikrafttredelsen, med mindre Kongen beslutter forlengelse.
3. Departementet kan gi overgangsregler.

D.

L o v

om endring i tjenestepensjonsloven

I

I lov 13. desember 2013 nr. 106 om tjenestepensjon skal § 3-6 nytt fjerde og femte ledd lyde:

(4) Foretak som ikke har bestemmelser i regelverket som nevnt i tredje ledd, kan beslutte at arbeidstakere likevel skal være medlem av pensjonsordningen under permitteringen. Foretaket har ikke plikt til å betale innskudd til pensjonssparing, forsikring som gir rett til innskuddsfritak ved uførhet, eller eventuelle uføre- og etterlatteforsikringer for de permitterte arbeidstakerne.

(5) Adgangen til å beholde medlemskap under permittering som nevnt i fjerde ledd, gjelder så lenge arbeidstaker er lovlig permittert fra foretaket. Arbeidstaker som blir sykemeldt under permittering og fortsatt er sykemeldt når permitteringsperioden avsluttes, skal likevel beholde medlemskapet i pensjonsordningen frem til vedkommende gjeninntre i arbeidsforholdet eller arbeidsforholdet opphører. Arbeidstakeren skal beholde medlemskapet i pensjonsordningen under permittering selv om arbeidstakeren meldes inn i ny pensjonsordning hos annen arbeidsgiver.

II

1. Endringene i I trer i kraft straks.
2. Endringene i I oppheves 6 måneder etter ikrafttredelsen, med mindre Kongen beslutter forlengelse.
3. Departementet kan gi overgangsregler.

E.

L o v

om endring i forsikringsavtaleloven

I

I lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler skal § 19-7 nytt tredje ledd lyde:

Retten til å fortsette forsikringsforholdet etter første ledd gjelder tilsvarende for arbeidstaker som er medlem av foretakets pensjonsordning under permittering iht. innskuddspensjonsloven § 4-3 fjerde ledd, foretakspensjonsloven § 3-7 fjerde ledd eller tjenestepensjonsloven § 3-6 fjerde ledd. Forsikringsselskapet skal sende melding som nevnt i første ledd tredje punktum til medlemmene. Fristen i første ledd siste punktum gjelder tilsvarende. Ved gjeninntreden i arbeidsforholdet etter permittering har medlemmet rett til å avslutte forsikringsforholdet og få tilbakebetalt uavløpt premie. Det skal ikke stilles krav om ny egenerklæring, arbeidsdyktighetserklæring eller karenperiode ved gjeninntreden i arbeidsforholdet.

II

1. Endringene i I trer i kraft straks.
2. Endringene i I oppheves 6 måneder etter ikrafttredelsen, med mindre Kongen beslutter forlengelse.
3. Departementet kan gi overgangsregler.

F.

L o v

om endring i skattebetalingsloven

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav skal § 10-40 tredje ledd lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om forfallstidspunktene for krav som omhandlet i første ledd og avvikende forfallstidspunkt i enkelte situasjoner for krav som omhandlet i annet ledd.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

G.

I

Stortinget ber regjeringen vurdere ulike tiltak som kan bidra til at levedyktige bedrifter fortsetter driften fremfor å stenge ned.

II

Stortinget ber regjeringen i det videre arbeidet med forskriftene, sikre et mest mulig stramt og finmasket regelverk for å forhindre at kontantoverføringer til bedriftene fra den midlertidige kompensasjonsordningen flytter penger ut av landet i strid med intensjonen i ordningen.

III

Stortinget ber regjeringen følge situasjonen for oppstarts- og vekstbedrifter tett, og fortløpende vurdere hvordan de ulike tiltakene treffer dem.

IV

Stortinget ber regjeringen vurdere om relevante kostnader i kompensasjonsordningen kan periodiseres i tråd med «sammenstillingsprinsippet» i regnskapsloven § 4-1, slik at kostnader som er påløpt for å skape en inntekt, henføres til samme periode (måned) som inntekten.

V

Stortinget ber regjeringen sørge for at virksomheter som har omfattende økonomisk drift, men ikke har «ervert til formål» og dermed ikke betaler skatt blir ivare tatt med en økonomisk kompensasjon, som f.eks. bedrifter for varig tilrettelagt arbeid, stiftelser, ideelle organisasjoner og en rekke virksomheter innen blant annet kultur og museumsdrift, ivaretas.

VI

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan private og ideelle aktører som yter velferdstjenester kan kompenseres for ekstrakostnader de har grunnet virusutbruddet.

VII

Stortinget ber regjeringen vurdere en egen kompensasjonsordning bedre tilpasset mediens spesielle inntektsstruktur og raskt komme tilbake til Stortinget med forslag om dette.

Presidenten: Det voteres først over A §§ 3 og 4. Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt mot 1 stemme. (Voteringsutskrift kl. 16.49.59)

Presidenten: Det voteres over resten av A samt B, C, D, E og F. Rødt har nå varslet subsidiær støtte til A § 12.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrift og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrift og lovene i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtakene vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget. Det voteres over G VII.

Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt mot 14 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 16.50.54)

Presidenten: Det voteres over resten av G, I–VI.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Før voteringen avsluttes, vil presidenten be om Stortingets samtykke til at administrasjonen får fullmakt til å rette opp eventuelle lovtekniske feil før andre gangs behandling av lovsakene på dagens kart.

– Ingen innvendinger er kommet, og det anses vedtatt.

Sak nr. 6 [16:51:19]

Referat

1. (242) Statsministerens kontor melder at
  1. 1.lov om endringer i vegtrafikkloven (opplæring) (Lovvedtak 46 (2019–2020)) – er sanksjonert under 3. april 2020
  2. 2.(243) Meddelelse fra statsministerens kontor, datert 3. april 2020, om forskrifter fastsatt i medhold av koronalovent § 2
  3. 3.(244) Meddelelse fra statsministerens kontor, datert 6. april 2020, om forskrifter fastsatt i medhold av smittevernloven § 7–12, jf. beredskapsloven § 3
Enst.: Nr. 1–3 vedlegges protokollen.
  4. 4.(245) Rapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk råd om virksomheten i 2019 (Dokument 17 (2019–2020))
Enst.: Sendes utenriks- og forsvarskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdig behandlet.

Presidenten vil få ønske alle en riktig god påske og minner om at første møte etter påske er tirsdag 14. april kl. 12.

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 16.52.

